

BÜLTEN

Kasım - Aralık 2025

Yüz Binlerce İnsan Niye Öldü?

BAE'NİN YENİ DÜNYA PLANI

ABD'nin "Barış Masası"
Stratejisi: Barış mı,
Küresel Bağımlılık
Düzeni mi?

Afrika'da Neler Oluyor:
Afrika Baharı
Kapıda mı?

Levant'ı Kurutma
Politikası: İsrail Etrafını
Yok Ediyor

afroasya today

İmtiyaz Sahibi

İnsana Değer Veren
Dernekler Federasyonu

Genel Yayın Yönetmeni

Emir İhsan Yaren

Yayın Kurulu / Editörler

İbrahim Yetimova
Yunus Emre Kaynak
Adham Alhariri
Zeyd Türkyılmaz
Fahrettin Uras
Muhammet Akif Köksal

Prodüksiyon

Samet Çelik
Abdullah Açık
Faruk Yürük

Dizgi / Tasarım

P. Yusmar Yusuf
Furkan Avcı

İletişim

afroasyatoday.com
afroasyatoday@gmail.com

İçindekiler

- 03** Darfur'un Kanlı Mirası: Cancavidler Nasıl Ortaya Çıktı?
- 10** İç Savaşın Pençesindeki Sudan Bugüne Nasıl Geldi?
- 16** Afrika'da Neler Oluyor: Afrika Baharı Kapıda mı?
- 22** Turkcell'den Google ile İşbirliği: Tehlikeli "İsrail" Detayı
- 26** Kongo: Batı'nın Vahşet Sahası
- 30** Sındırgı'da Deprem Fırtınası: Neden Bu Kadar Sık Deprem Oluyor?
- 33** Papa'nın Türkiye Hamlesi: "Sembolik Ziyaret" Görünümlü Yeni Bir Miras Dayatması mı?
- 37** Yüz Binlerce İnsan Niye Öldü? BAE'nin Yeni Dünya Planı
- 40** ABD'nin "Barış Masası" Stratejisi: Barış mı, Küresel Bağımlılık Düzeni mi?
- 42** Yemen Üçer mi Bölünüyor: Güney Geçiş Konseyi Hadramut'ta Petrol Sahalarını Ele Geçirdi
- 46** İsrail'in Sinsi "Refah" Oyunu: Gazze'de Yeniden "Nekbe" Tehlikesi
- 50** Fransa'da "İslamofobik" Rapor: 16 Yaş Altına Oruç ve Tesettür Yasağı
- 53** Avustralya'daki Saldırının Hedefi CHABAD: Mesihçi Örgüt Yeniden Gündemde
- 56** İsrail'in "Antisemitizm" Oyunu: Eleştiriler Susturuluyor
- 58** Levant'ı Kurutma Politikası: İsrail Etrafını Yok Ediyor
- 59** Gazze Sonrası Çöküş Süreci: İsrail Bölgesel ve Küresel Çıkmazda

Darfur'un Kanlı Mirası: Cancavidler Nasıl Ortaya Çıktı?

• 3 Kasım 2025

Sudan'ın batısındaki Darfur'da 2000'li yılların başında ortaya çıkan Cancavid milisleri, ülkenin tarihine kan ve korku bıraktı. Bugün Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK) adıyla yeniden sahnede olan bu güç, Sudan iç savaşının en belirleyici unsurlarından biri haline geldi.

Cancavidler, 2003 yılında Sudan'ın Darfur bölgesinde Arap kökenli göçebe kabilelerden oluşan silahlı milisler olarak ortaya çıktı. "Cancavid" kelimesi Arapçada "at üzerindeki iblis" anlamına geliyor; bu ad, milislerin köylere düzenledikleri saldırılarda sivilleri hedef almalarından sonra halk arasında yaygınlaştı.

Darfur'daki uzun süredir devam eden kabile çatışmaları, su ve toprak kaynaklarının paylaşımı üzerine şekilleniyordu. Ömer el-Beşir yönetimi, bu gerilimi bastırmak için Arap kabilelerinden topladığı Cancavid milislerini silahlandırarak isyancılara karşı kullandı.

BEŞİR'İN GİZLİ ORDUSU

Ömer el-Beşir döneminde Cancavidler, Sudan ordusunun gayriresmî kolu haline geldi. Rejim, Darfur'daki Afrikalı yerleşik topluluklara karşı yürütülen operasyonlarda bu milisleri aktif olarak görevlendirdi.

Birleşmiş Milletler ve uluslararası insan hakları örgütleri, Cancavidleri köylere yakmak, toplu infazlar yapmak ve kadınlara yönelik

sistemik tecavüzlerle suçladı. 2003-2008 yılları arasında yüz binlerce kişi yerinden edildi, on binlercesi yaşamını yitirdi.

ULUSLARARASI SORUŞTIRMALAR VE BEŞİR'E SUÇLAMA

Darfur'daki katliamların ardından Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM), 2009 yılında Sudan lideri Ömer el-Beşir hakkında savaş suçu ve soykırım suçlamasıyla tutuklama kararı çıkardı.

Cancavidlerin faaliyetleri, Sudan'ı uluslararası arenada tamamen izole etti. Ancak iç politikada rejim bu milisleri uzun süre "güvenlik gücü" olarak kullanmaya devam etti.

HDK'YA DÖNÜŞÜM: CANCAVIDLERİN YENİ KİMLİĞİ

2013 yılında Beşir yönetimi, Cancavid milislerini yeniden organize ederek "Hızlı Destek Kuvvetleri" (Rapid Support Forces – HDK) adıyla resmileştirdi. Bu yapı, Sudan ordusuna bağlı ama fiilen bağımsız hareket eden bir güç olarak konumlandırıldı.

HDK'nın başına, eski Cancavid komutanlarından Muhammed Hamdan Dagalo —kısa ca Hemediti— getirildi. Kısa sürede Sudan siyasetinde önemli bir aktör haline gelen Hemediti, ordu komutanı Abdülfettah el-Burhan'la yaşadığı iktidar mücadelesiyle ülkeyi yeni bir iç savaşa sürükledi.

SUDAN'IN SINIRLARINI AŞAN ETKİ

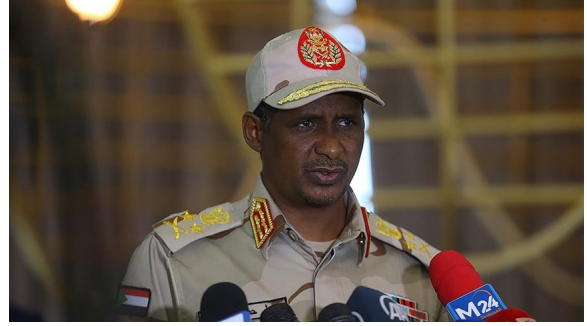
Cancavid kökenli milislerin faaliyetleri, yalnızca Sudan'la sınırlı kalmadı. Çatışmalar sırasında bazı gruplar Çad ve Orta Afrika Cumhuriyeti sınırlarına sızarak yağma ve saldırı eylemlerine girişti.

HDK'nın daha sonraki yıllarda Yemen savaşında paralı asker olarak görevlendirilmesi, Cancavid kökenli yapının bölgesel bir aktöre dönüştüğünü gösterdi.

BUGÜN: GEÇMİŞİN HAYALETİ GERİ DÖNDÜ

Sudan'da 2023'te başlayan iç savaş, aslında Darfur'un kanlı mirasının yeniden sahneye çıkışı oldu. HDK, eski Cancavid kadrolarının büyük bölümünü barındırıyor ve aynı yöntemlerle sivil yerleşimlere saldırmakla suçlanıyor.

Hartum'dan Darfur'a kadar geniş bir coğrafyada süren çatışmalar, ülkeyi Libya benzeri bir bölünmenin eşiğine getirdi.

BİR ÜLKENİN KANLI DÖNGÜSÜ

Cancavidler, Sudan'ın modern tarihinde etnik şiddetin ve devlet destekli milisleşmenin sembolü haline geldi. İsim değişse de, yöntemler değişmedi. Bugün HDK saflarında savaşan bu eski Cancavid unsurları, Sudan'ın barışa ulaşmasının önündeki en büyük engel olarak varlığını sürdürüyor.

Sudan halkı içinse bu hikâye hâlâ bitmedi; geçmişin gölgesi bugünün savaş alanlarında dolaşmaya devam ediyor.

CANCAVIDLER KİMDİR? DARFUR'UN KANLI MİLİSLERİ

1 Kökenleri ve Ortaya Çıkışları

- Cancavidler, 2003 yılında Sudan'ın batısındaki Darfur bölgesinde ortaya çıkan Arap kökenli silahlı milis gruplardır.
- "Cancavid" kelimesi Arapça "at üzerindeki iblisler" anlamına gelir; bölge halkı bu adı, milislerin köyleri basarak yaptığı katliamlar nedeniyle vermiştir.
- Grup, esas olarak göçebe Arap kabilelerinden oluşur ve Darfur'daki yerleşik Afrikalı kabilelerle çatışmıştır.

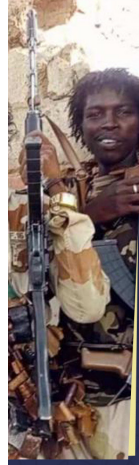

afrasya today

1/6

2 Ömer el-Beşir Döneminde Devlet Desteği

- 1989'da iktidara gelen Ömer el-Beşir yönetimi, Darfur'daki isyanları bastırmak için Cancavid milislerini destekledi.
- Sudan ordusu, bu milislere silah, lojistik ve istihbarat desteği sağladı.
- Cancavidler, hükümet için "gayriresmî ordu" gibi hareket ederek etnik temizlik operasyonlarında kullanıldı.

afrasya today

2/6

Darfur Soykırımı ve Uluslararası Tepkiler

- 2003-2008 yılları arasında Cancavid milisleri, Darfur'da on binlerce sivili öldürdü; yüz binlerce kişi evini terk etmek zorunda kaldı.
- Köyler yakıldı, kadınlara yönelik sistematik tecavüzler raporlandı.
- Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM), bu eylemleri "soykırım ve insanlığa karşı suç" olarak nitelendirdi.
- UCM, 2009'da Ömer el-Beşir hakkında savaş suçu ve soykırım suçlamasıyla tutuklama kararı çıkardı.

afrasya today

3/6

4 Hızlı Destek Kuvvetleri'ne (HDK) Dönüşüm

- 2013 yılında Beşir yönetimi, Cancavid milislerini yeniden organize ederek "Hızlı Destek Kuvvetleri" (Rapid Support Forces - RSF / HDK) adı altında resmileştirdi.
- Bu yeni yapının başına Muhammed Hamdan Dagalo (Hemediti) getirildi.
- HDK, hem Darfur'da hem de daha sonra Yemen savaşında Sudan ordusu adına savaşarak uluslararası bir güç haline geldi.

afrasya today

4/6

5

Günümüzdeki Rolü ve Etkisi

- 2023'te başlayan Sudan iç savaşında HDK, eski Cancavid unsurlarından oluşan milis yapısıyla orduya karşı savaşıyor.
- HDK, özellikle Darfur ve Hartum çevresinde kontrolü ele geçirirken, yeniden sivil katliamlarla suçlanıyor.
- Cancavid kökenli bu güçler, Sudan'daki etnik bölünmeyi derinleştiriyor ve ülkeyi kalıcı bir parçalanma tehlikesiyle karşı karşıya bırakıyor.

afrasya today

5/6

6

Uluslararası Toplumun Tutumu

- Birleşmiş Milletler, Afrika Birliği ve insan hakları örgütleri Cancavid kökenli HDK'nin sivillere yönelik saldırılarını kınadı.
- Ancak dış destek –özellikle Birleşik Arap Emirlikleri ve bölgesel çıkar gruplarından gelen kaynaklar– bu milislerin güç kaybetmesini engelliyor.

DİPNOT

Cancavidler, Sudan'ın modern tarihindeki en karanlık sayfalardan birini temsil ediyor. Darfur'daki etnik şiddetin sembolü haline gelen bu milisler, isim değiştirse de yöntemlerini değiştirmediler. Bugün HDK çatısı altında devam eden savaş, geçmişin kanlı mirasının hâlâ sürdüğünü gösteriyor.

afrasya today

6/6

Afrika'da Faaliyet Gösteren Silahlı Gruplar

Cancavid (Darfur, Sudan)

- Kuruluş**
1990'ların sonu – 2000'lerin başı
- Aktif Dönem**
Özellikle 2003 – Devam Ediyor
- Kurban Sayısı**
Yüzbinlerce kişi öldürüldü, milyonlar yerinden edildi
- Hedef / İdeoloji**
Arap kökenli milisler
Darfur'daki Afrikalı topluluklara karşı "etnik temizlik"
Köy yakma, tarlaları ve su kuyularını tahrip etme
- Destek**
BAE - İsrail
- Not**
2023 sonrasında çok uluslu (Kolombiya, Çad ve Libya'dan gelen paralı milisler) paramiliter bir örgüte dönüşmüştür.

JNIM – Jama'a Nusrat ul-Islam wa al-Muslimin (Sahel Bölgesi)

- Kuruluş**
2 Mart 2017
- Bölgeler**
Mali, Burkina Faso, Nijer
- Kurban Sayısı**
2024 başında 145 saldırı
581 ölü (Ocak–Şubat)
- Hedef / İdeoloji**
El-Kaide bağlantılı grup
Fransız, BM birlikleri, yerel güvenlik güçleri ve sivillere saldırılar
- Bağlantı**
Al-Qaida in the Islamic Maghreb (AQIM)

Boko Haram & ISWAP (Nijerya ve Göl Bölgesi)

- Kuruluş**
Boko Haram: 2002 – 2003
ISWAP: 2015 – 2016 (Boko Haram'dan ayrılan kol)
- Kurban Sayısı**
2024'te ~3.600 ölü
2002'den bu yana 30.000–75.000 arasında ölüm
- Hedef / İdeoloji**
Hükümet karşıtı, Batı eğitimine karşı
Sivillere yönelik katliamlar, kaçırımlar
ISWAP özellikle askeri hedefleri vurur
- Sonuç**
Milyonlarca kişi yerinden edildi

FDLR – Forces Démocratiques de Libération du Rwanda (Doğu Kongo)

- Kuruluş**
1990'ların sonu (1994 Ruanda soykırımı sonrası)
- Kurban Sayısı**
Net veri yok; Doğu Kongo'da birçok sivil katliamı
- Hedef / İdeoloji**
Ruanda soykırımı sonrası kaçan Hutu militanları
Etnik temelli saldırılar
- Not**
Bilgiler sınırlı; "tahmini" veriler kullanılmalı

M23 – March 23 Movement (Nord-Kivu, Kongo D.C.)

- Kuruluş**
2012
- Kurban Sayısı**
HRW'ye göre çok sayıda sivilin zorla yerinden edilmesi ve katliamlar (net sayı yok)
- Hedef / İdeoloji**
Tutsi kökenli grup
Bölge kontrolünü ve doğal kaynakları ele geçirme hedefi
- Durum**
Hâlen aktif, Doğu Kongo'daki çatışmaların önemli aktörü

6 Azawad (MNLA)

- Kuruluş**
2011-2012
- Bölge**
Kuzey Mali (Azawad)
- İdeoloji**
Etnik temelli milliyetçilik (Tuareg bağımsızlığı); seküler çizgide.
- Köken**
Tuareg kabileleri – bağımsızlık hareketi
- Faaliyet**
Mali ordusuna karşı isyan, 2012'de bağımsızlık ilanı
- Güncel Durum**
2015 barışına rağmen özerklik talebi sürüyor; Mali ordusu ve Wagner güçleriyle çatışmalar yaşanıyor.

EŞ-Şebab (Al-Shabaab)

- Kuruluş**
2011-2012
- Bölge**
Somali merkezli (Kenya, Etiyopya'ya sızıyor)
- İdeoloji**
Selefi devlet hedefi.
- Bağlantı**
El-Kaide'ye bağlı (2012'den itibaren)
- Faaliyet**
Terör saldırıları, suikastlar
- Güncel Durum**
Kırsal bölgelerde etkin; Somali ordusu ve Afrika Birliği güçleri operasyonlarını sürdürüyor.

Mozambik DEAS'I (IS-Mozambique)

- Kuruluş**
2015
- Bölge**
Cabo Delgado (Kuzey Mozambik)
- Bağlantı**
DEAS'in "Merkez Afrika Vilayeti" yapısına dahil (2019)
- Faaliyet**
Saldırıları, köy baskınları, doğal gaz tesislerinin ele geçirilmesi
- Güncel Durum**
Mozambik ordusu, Ruanda ve Güney Afrika birlikleriyle operasyon yürütüyor; insani kriz büyüyor.

Afganistan'da 6,3 Büyüklüğünde Deprem!

● 3 Kasım 2025

Afganistan'ın kuzeyindeki Belh Vilayeti'nin Hulm bölgesinde 6,3 büyüklüğünde deprem meydana geldi. USGS, depremin 10 kilometre derinlikte kaydedildiğini ve merkez üssünün Hulm'un 35 kilometre güneybatısı olduğunu açıkladı. Hasara ilişkin henüz bilgi verilmedi.

İsrail Güvenlik Komitesi "Filistinli Esirlere İdam" Tasarısını Onayladı

● 3 Kasım 2025

İşgalci İsrail Başbakanı Netanyahu'nun destek verdiği "Filistinli esirlere idam" yasa tasarısı Meclis Güvenlik Komitesi'nden geçti. Hamas kararı "faşist zihniyetin yansıması" olarak niteledi. Tasarı, Filistinlileri katleden İsrailileri kapsam dışı bırakıyor.

Somali Açıklarında Malta Bayraklı Tanker Korsanların Hedefi Oldu

● 6 Kasım 2025

Somali açıklarında Malta bayraklı bir tanker korsan saldırısına uğradı. Mürettebatın durumu belirsiz, uluslararası güvenlik birimleri olayı yakından izliyor.

Pakistan Ateşkesi Bozdu: 5 Sivil Öldürüldü

● 7 Kasım 2025

Pakistan ile Afganistan arasındaki kırılgan ateşkes Pakistan tarafından bozuldu. Spin Buldak bölgesine yapılan saldırıda dördü kadın biri erkek olmak üzere 5 sivilin öldürüldüğü bildirildi.

Endonezya'da Cuma Namazına Bombalı Saldırı

● 7 Kasım 2025

Endonezya'nın başkenti Cakarta'da bulunan okulun kampüsündeki camide cuma namazının kılındığı sırada meydana gelen patlamalarda ilk belirlemelere göre 54 kişi yaralandı.

Filistinli Esirlere İdam Yasası İlk Oylamada Kabul Edildi

● 11 Kasım 2025

İsrail Meclisi, Filistinli esirlere idam cezası verilmesini öngören yasa tasarısını ilk oylamada kabul etti. Tartışmalı tasarı, yalnızca Filistinliler için geçerli olacak şekilde düzenlenirken, Siyonist Bakan Ben-Gvir oylamanın ardından mescliste tatlı dağıttı. Hamas ise yasayı "planlı toplu cinayet girişimi" olarak nitelendirdi.

MSB Açıkladı: Askeri Kargo Uçağımız Düştü!

● 11 Kasım 2025

Milli Savunma Bakanlığı (MSB), Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelmek üzere havalanan C-130 tipi askeri kargo uçağının Gürcistan-Azerbaycan sınırında düştüğünü duyurdu. Bölgeye gönderilen arama-kurtarma ekiplerinin çalışmalarının sürdüğü bildirildi.

Suriye Adalet Bakanı: "ABD Koalisyonuna Katılımımız Şeriata Uygun"

● 12 Kasım 2025

Suriye Adalet Bakanı Mazhar el Veys, ülkesinin ABD öncülüğündeki uluslararası koalisyona katılımının "askeri değil, güvenlik ve istihbarat temelli" olduğunu belirterek bu adımın şeriata uygun şekilde atıldığını ifade etti.

Irak'ta Genel Seçimleri Başbakan Sudani Kazandı

● 13 Kasım 2025

Irak'ta yapılan genel seçimlerin resmi olmayan sonuçlarına göre Başbakan Muhammed Şiya es-Sudani'nin liderliğindeki İmar ve Kalkınma Koalisyonu ülke genelinde birinci çıktı. Bağdat, Necef, Kerbela ve güney vilayetlerinde güçlü bir üstünlük sağlanırken, Musul ve Erbil gibi bölgelerde KDP öne geçti.

Irak'ta Genel Seçimlere Katılım Yüzde 55'i Aştı

● 12 Kasım 2025

Irak'ta yapılan genel seçimlerde 21 milyondan fazla seçmenden 12 milyonu sandığa giderek oy kullandı. Katılım oranı yüzde 55'i aşarken, 329 sandalyeli Meclis için 7 bin 744 aday yarıştı.

İbrahim Traore'den Örnek Tarım Modeli: Burkina Faso'da 1 Yıldır İthalatı Durdu

● 12 Kasım 2025

Burkina Faso Devlet Başkanı Yüzbaşı İbrahim Traore'nin girişimleriyle yeniden faaliyete geçen DAFANI Fabrikası, Burkina Faso'da yerli mango üretimini destekleyerek hem ithalatı durdurdu hem de yüzlerce kişiye istihdam sağladı. Ülke artık Afrika'da kendi doğal meyve suyunu üreten başarı örneği olarak öne çıkıyor.

Delhi Patlaması Sonrası Hindistan'dan Keşmir'de Cemaat-i İslami'ye Büyük Baskın Dalgası

● 14 Kasım 2025

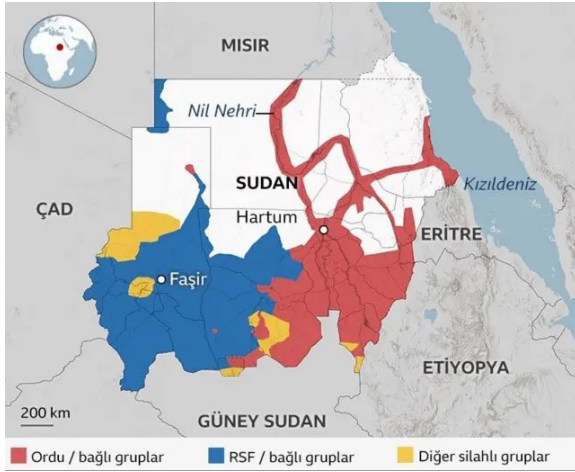
Keşmir'in işgal altındaki bölgelerinde yüzlerce adrese eş zamanlı baskınlar düzenlendi. Baskınlar, Hindistan'ın bölgedeki Müslüman nüfusa yönelik baskı politikasında yeni ve daha sert bir dönemin başlangıcı olarak değerlendirildi.

İç Savaşın Pençesindeki Sudan Bugüne Nasıl Geldi?

• 3 Kasım 2025

Sudan, 1989'dan bu yana darbeler, dış müdahaleler ve iktidar mücadeleleriyle sarsıldı. General Burhan ile HDK lideri Hemediti arasındaki çatışma, ülkeyi bir kez daha bölünmenin ve insani felaketin eşiğine getirdi.

Sudan'daki iç savaş, yalnızca iki askeri güç arasındaki çatışma değil; onlarca yıl süren darbelerin, siyasi hataların ve dış müdahalelerin bir sonucu. Ülke, 1989'dan bugüne, istikrarsız yönetimlerin ve bölünmüş iktidar yapılarının bedelini ağır bir şekilde ödüyor.

ÖMER EL-BEŞİR DÖNEMİ: DARBE, VAATLER VE YALNIZLAŞMA

1989'da darbeye iktidara gelen Ömer el-Beşir, İslami vaatlerle başlayan rejimini kısa sürede baskı, yolsuzluk ve uluslararası izolasyon politikalarına dönüştürdü.

ABD'nin baskısıyla Afganistan'dan Sudan'a sığınan Usame bin Ladin'i sınır dışı ederek Batı'ya tavizler verdi ancak hiçbir zaman "meşru ortak" olarak kabul görmedi.

Yıllar içinde artan yoksulluk ve adaletsizlik, sokak gösterilerini tetikledi ve halkın öfkesi Beşir yönetimini zayıflattı.

BEŞİR'İN DEVRİLMESİ VE GEÇİŞ DÖNEMİ

2019'da ülke genelinde başlayan protestolar, ordunun müdahalesiyle Beşir'in devrilmesine yol açtı.

Savunma Bakanı Avad bin Avf kısa sürede görevden çekildi, yerine General Abdülfettah el-Burhan geçti.

Sivil ve askeri liderler arasında bir "geçiş konseyi" kurulsa da süreç sürekli ertelendi, darbeler ve şiddet olayları yeniden tırmandı.

ABDÜLFETTAH EL-BURHAN'IN YÜKSELİŞİ

Burhan, successive darbelerle gücünü pekiştirdi. Başbakan Abdullah Hamduk görevden alındı ve ülke yeniden askeri yönetim altına girdi.

Burhan yönetimi, dış politikada ABD, İsrail ve Rusya ile yakınlaşma arayışına girdi.

İSRAİL'LE NORMALLEŞME VE KIRILMA SÜRECİ

2020 yılında Sudan, İbrahim Anlaşmaları çerçevesinde İsrail'le normalleşti. Bu adım, ABD'nin Sudan'ı "terörü destekleyen ülkeler" listesinden çıkarmasını sağladı.

Ancak bu gelişme halk için ekonomik bir rahatlama yerine yeni bir kutuplaşma sürecini başlattı. İslam'ı temel alan yasalar gevşetildi, toplumsal gerilim tırmandı.

HDK'NIN (RSF) DOĞUŞU VE YENİ İÇ SAVAŞ

Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK), Beşir döneminde Darfur'daki isyanları bastırmak için kullanılan Cancavid milislerinden doğdu.

Zamanla HDK lideri Muhammed Hamdan Dagalo (Hemediti), orduya rakip bir figüre dönüştü.

2023 Nisan'ında General Burhan'ın HDK'yı dağıtma girişimi, bugünkü iç savaşın fitilini ateşledi.

HDK, özellikle Birleşik Arap Emirlikleri'nden aldığı destekle birçok bölgede kontrolü ele geçirdi.

BUGÜNKÜ TABLO: BÖLÜNME TEHLİKESİ VE İNSANİ KRİZ

Savaş, başkent Hartum ve Darfur çevresinde yoğunlaşmış durumda. HDK, el-Faşir dahil birçok bölgeyi ele geçirdi, ordu ise geri çekiliyor.

Her iki taraf da sivil katliamlarla anılıyor; uluslararası kamuoyu insani krizin boyutlarına dikkat çekiyor

Libya benzeri bir bölünme ihtimali giderek güçleniyor. ABD öncülüğünde yürütülen barış görüşmeleri ise şu ana kadar sonuçsuz kaldı.

Sudan, 1989'dan bu yana süregelen darbeler, dış baskılar ve çıkar çatışmalarının kurbanı olmaya devam ediyor.

İç savaşın kazananı yok; ama kaybedeni çok: Sudan halkı.

Sudan'da Soykırımın Kanlı Lideri:

EBU LULU

Sudan'ın El-Fasher kenti sakinleri HDK tarafından kanlı bir katliama kurban gitti. Son bir hafta binlerce sivil vahşice öldürüldü.

afrasya today

1 / 4

- Sosyal medyaya yansıyan görüntülerde **katillerin çocuk, yaşlı, kadın ayırt etmeden herkesi kurşun yağmuruna** tuttuğu görüldü.
- Dünya genelinde söz konusu görüntüler infiale yol açarken **uluslararası merciler** **çöreve çağındı.**
- Yaşanan katliamlarda ise bir kişinin adı öne çıkıyordu: **Ebu Lulu**

afrasya today

2 / 4

- "Ebu Lulu" lakaplı **Fatih Abdullah İdris**, Sudan'da terörün sembolü haline geldi ve hızla ünlendi.
- HDK, kimliğini bilmediğini iddia ederek onunla herhangi bir bağlantısı olduğunu inkar etmiş olsa da **HDK adına katliamlar yaptı** **tüm dünya tarafından bilindi.**
- Medya ona **"El-Faşir Kasabı"** lakabını taktı. Ebu Lulu'nun insanları katlederken kendisini videoya çektiği ve **kahkahalar eşliğinde cesetlerin arasında yürüdüğü** görüldü.

afrasya today

3 / 4

Son zamanlarda ortaya çıkan bir videosunda ise **900 kişiyi kendisinin öldürdüğünü söyleyen** Ebu Lulu, BM ve insan hakları örgütlerinin de gündemine girdi.

Diğer yandan Ebu Lulu, 644 yılında Hz Ömer'i sabah namazı esnasında bıçaklayarak şehit eden bir kölenin adıdır. Söz konusu HDK katliamcısının da adını buradan aldığı tahmin ediliyor.

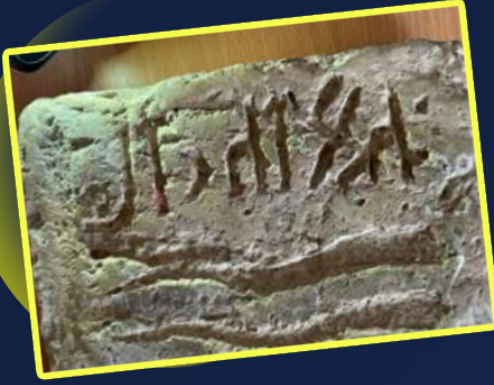

afrasya today

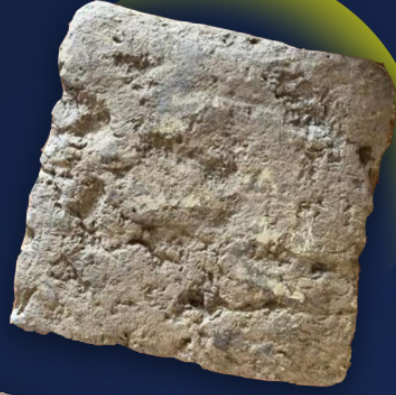
4 / 4

OĞUZLARIN KAYIP YAZISI ORTAYA ÇIKTI

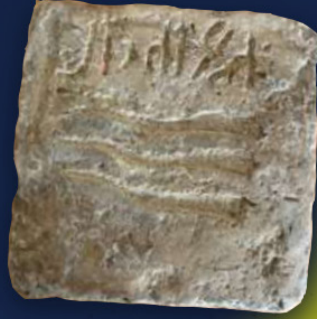
9–10. yüzyıldan kalma Kültöbe Yazıtı, Oğuzların Selçuklu'dan çok önce yazı kullandığını ortaya koydu.

Tek satırlık yazıtta "**Hazar Hanı'nın kulu**" ifadesi yer alıyor. Bu bulgu, Oğuzlar ile Hazar Kağanlığı arasındaki **siyasi ilişkilere** dair yeni soruları gündeme taşıyor.

Kazakistan'ın Türkistan kenti yakınlarında bir köy okulunun müzesinde **tesadüfen bulunan Kültöbe Yazıtı**, Türk dili tarihine dair yerleşik kabulleri sarsıyor.

afrosya today

ABD ve İsrail'in Gazze Planı: Halkı Harabelere Sıkıştırarak

• 17 Kasım 2025

ABD'nin hazırladığı yeni plan, Gazze'nin küçük bir bölümünü uluslararası askerlerle "yeşil bölge" yaparken, milyonlarca Filistinlinin harabe halindeki "kırmızı bölgede" bırakılmasını öngörüyor.

BMGK'de ABD'nin Gazze Tasarısı Kabul Edildi: "İsrail'in Savaşla Varamadığı Hedefler Gerçekleştiriliyor"

• 18 Kasım 2025

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK), Gazze'de Barış Kurulu'nun kurulması ve Uluslararası İstikrar Gücü'nün görev yapmasını öngören ABD tasarısını kabul etti.

İsrail Gazze'de Yine Ateşkesi İhlal Etti: Gazze'de Acı Sirenler Yankılandı

• 20 Kasım 2025

İsrail ordusunun ateşkesi ihlal ederek akşam saatlerinde Gazze Şeridi'nin çeşitli bölgelerine düzenlediği saldırılarda şehit sayısı 33'e çıktı.

Terör Örgütü PKK Irak'ın Zap Bölgesinden Çekildi

• 17 Kasım 2025

11 Temmuz'da silah bırakmaya başlayan terör örgütü PKK'nın, Irak'ın kuzeyindeki Zap bölgesinden tamamen çekildiği bildirildi.

Ayn El-Hilve Mülteci Kampına Saldırı: Lübnan'da Ateşkes Krizi Derinleşiyor

• 19 Kasım 2025

İsrail işgal rejiminin Lübnan'ın güneyindeki Ayn el-Hilve ve Filistin Mülteci Kampı'nı vurduğu saldırıda en az 13 kişi can verdi, çok sayıda sivil yaralandı. Hamas, "askeri kamp" iddiasını yalanlayarak spor sahasının hedef alındığını duyururken, FKÖ kampta genel grev ve yas ilan etti.

Netanyahu Suriye'de, Suriyeliler Esir Alındı, Savaş Uçakları Sorti Yaptı

• 21 Kasım 2025

İsrail işgal güçleri, Suriye'de Esed rejiminin devrilmesinin ardından ele geçirdiği tampon bölgeyi resmen bir "işgal hattı"na dönüştürdü.

Netanyahu'dan Türkiye'ye F-35 Uyarısı: "Bu Tedarik Orta Doğu'daki Güç Dengesini Bozar"

● 21 Kasım 2025

İsrail Başbakanı Netanyahu, Türkiye'ye F-35 satışına karşı tutumunu sert bir dille açıkladı. Kararın arkasında, İsrail'in Ortadoğu'daki tek hakim güç olma hedefi ve bölgedeki stratejik üstünlüğünü koruma kaygısı yatıyor.

İsrail, Filistinlileri Kandırmaya Çalıştı: Güney Afrika Operasyonu Durdurdu

● 21 Kasım 2025

İsrail, Gazze'den çıkan Filistinlileri uluslararası uçuşlarla farklı ülkelere taşıırken, bu operasyonun perde arkasındaki plan ve STK bağlantıları tartışma yaratıyor. Güney Afrika operasyonu kabul etmeyeceğini açıkladı.

Pakistan'ın Kuzeyinde İntihar Saldırısı

24 Kasım 2025

Pakistan'ın Hayber Pahtunhva eyaletindeki jandarma karakolunu hedef alan saldırganların etkisiz hale getirildiği bildirildi.

İsrail Gazze'yi İkiye Bölen "Sarı Hat"ı Gizlice Genişletiyor

● 21 Kasım 2025

Hamas, İsrail'in Gazze Şeridi'nde saldırıların durdurulması anlaşmasını ihlal ederek 'Sarı Hat'ı batıya kaydırmak suretiyle "açık bir ihlalde" bulunduğunu ve Filistinlileri zorunlu kitlesel göçe zorladığını belirtti.

İsrail Beyrut'u Vurdu: Hizbullah'ın 2 Numaralı İsmi Öldü

● 24 Kasım 2025

İsrail işgal güçleri, Lübnan'ın başkenti Beyrut'un güneyindeki Dahiye bölgesine ateşkese rağmen ağır bir hava saldırısı düzenledi. Saldırıda en az 5 kişi öldü, 28 kişi yaralandı. Hizbullah, iki numaralı ismi Heysem Ali Tabatabai'nin hedef alındığını doğruladı.

İsrail Ordusunda Kriz Derinleşiyor: 7 Ekim Fiyaskosunun Bedeli Komutanlara Kesildi

● 24 Kasım 2025

İsrail Genelkurmay Başkanı Eyal Zamir'in, zaten istifa etmiş komutanları sembolik bir hamleyle "görevden alması", 7 Ekim'deki ağır güvenlik çöküşünün üzerinin örtülmeye çalışıldığı eleştirilerini beraberinde getirdi. Uzmanlara göre Tel Aviv yönetimi, gerçek sorumluluktan kaçarken faturayı sadece ordu kadrolarına kesiyor.

Afrika'da Neler Oluyor: Afrika Baharı Kapıda mı?

• 4 Kasım 2025

Afrika kıtasında son yıllarda artan iç karışıklıklar, darbeler ve silahlı çatışmalar bölgesel istikrarsızlığın ana nedeni haline geldi. Sudan'dan Kamerun'a, Mali'den Nijer'e kadar birçok ülkede siyasi krizler derinleşiyor.

Afrika kıtası, son yıllarda art arda yaşanan darbeler, silahlı çatışmalar ve siyasi krizlerle sarsılıyor. Sudan'dan Burkina Faso'ya uzanan geniş bir coğrafyada hükümetler zayıflıyor, silahlı gruplar güç kazanıyor, halk ise derinleşen yoksulluk ve güvensizlikle karşı karşıya kalıyor. Kıtanın birçok ülkesinde yaşanan bu karışıklıklar, yalnızca yerel sorunlardan değil, aynı zamanda küresel güçlerin etkisiyle şekillenen karmaşık bir mücadeleden besleniyor.

SUDAN: İKİ GENERALİN GÜÇ MÜCADELESİ

Sudan'da iç savaş, 2023 yılında ordu komutanı Abdulfettah el-Burhan ile Hızlı Destek Kuvvetleri lideri Muhammed Hamdan Daga-lo (Hemedti) arasında patlak verdi. İki general arasındaki iktidar mücadelesi, ülkeyi parçalanma noktasına getirdi. Başkent Hartum ve Darfur bölgesinde çatışmalar yüz binlerce sivilin ölümüne, milyonlarcasının ise yerinden edilmesine neden oldu. Bölgedeki çatışmaların arkasında Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır ve Rusya gibi ülkelerin dolaylı etkileri olduğu iddia ediliyor.

KENYA: EKONOMİK KRİZ VE SOKAK PROTESTOLARI

Kenya'da yaşanan iç karışıklıkların temel nedeni ekonomik kriz ve yüksek yaşam maliyetleri. Başkan William Ruto'nun vergi artışları ve IMF destekli kemer sıkma politikaları, ülke genelinde protestolara yol açtı. Muhalefet lideri Raila Odinga'nın desteklediği eylemler zaman zaman güvenlik güçleriyle çatışmalara dönüştü. Hükümetin göstericilere karşı orantısız güç kullanması, ülke içinde siyasi kutuplaşmayı derinleştirdi.

MADAGASKAR: SEÇİM KRİZİ VE GÜVENLİK BOŞLUĞU

Madagaskar'da 2023'teki seçim süreci, Cumhurbaşkanı Andry Rajoelina'nın adaylığıyla tartışma yarattı. Muhalefet, seçimlerin adil olmadığını öne sürerken, ülkenin bazı bölgelerinde güvenlik güçleriyle protestocular arasında çatışmalar yaşandı. Ekonomik durgunluk, yolsuzluk iddiaları ve kırsal alanlardaki silahlı soygunlar, ülkeyi giderek daha kırılgan hale getiriyor.

KAMERUN: ANGLOFON KRİZİ VE PAUL BIYA'NIN SERT POLİTİKALARI

Kamerun'da çatışmalar, ülkenin İngilizce konuşulan batı bölgelerinde bağımsızlık talebiyle başladı. "Ambazonya" adını alan ayrılıkçı gruplar, hükümet güçleriyle yıllardır çatışıyor. 41 yıldır iktidarda bulunan Cumhurbaşkanı Paul Biya'nın baskıcı yönetimi, krizin çözülmesini zorlaştırıyor. Biya yönetimi, muhalifleri susturmak ve ayrılıkçı hareketleri bastırmak için sık sık olağanüstü hal uygulamalarına başvuruyor. Bu durum, Kamerun'u Afrika'nın en uzun süreli istikrarsız bölgelerinden biri haline getirdi.

TANZANYA: SAMIA SULUHU VE YÖNETİME KARŞI HALK TEPKİSİ

Tanzanya'da Cumhurbaşkanı Samia Suluhu Hassan, önceki yönetimlere göre daha açık bir yönetim tarzı benimsese de, ekonomik zorluklar ve işsizlik halkın tepkisini çekiyor. Tanzanya'da, ülkenin ilk kadın lideri Samia Suluhu Hassan, 2021'de iktidara geldiğinde umutlar yüksekti. Siyasi özgürlükler, reformlar ve yeni bir dönem vaat etmişti. Ama 2025 seçimlerine yaklaşırken, bu umut yerini hayal kırıklığına bıraktı. Muhalif liderlerin tutuklanması, polis müdahaleleri ve protestolar... Halk, demokratikleşme sözlerinin tutulmadı-

ğını söylüyor. Ülke, barışla çatışma arasındaki ince çizgide yürüyor. Özellikle genç nüfus arasında artan işsizlik, sokak gösterilerine yol açtı. Muhalefet partileri, hükümeti siyasi reformları yavaşlatmakla ve muhalif sesleri bastırmakla suçluyor.

DEMOKRATİK KONGO CUMHURİYETİ: İSYANLAR VE BÖLGESEL GÜÇLERİN ETKİSİ

Demokratik Kongo Cumhuriyeti, özellikle ülkenin doğusunda faaliyet gösteren M23 isyancı grubuyla savaş halinde. Bu grubun Ruanda tarafından desteklendiği iddia ediliyor. Kongo ordusu ise Uganda ve Burundi'nin desteğini arkasına alarak operasyonlar yürütüyor. Bölgede altın, kobalt ve koltan gibi değerli madenlerin paylaşımı, çatışmaların temel nedenlerinden biri. Siviller, milis gruplar ile devlet güçleri arasında sıkışmış durumda.

MALİ: RUSYA DESTEKLİ CUNTA VE CİHAHÇI GRUPLAR

Mali'de Rusya destekli askeri cunta yönetimiyle cihat yanlısı gruplar arasında şiddetli çatışmalar devam ediyor. Fransa destekli eski hükümet döneminde başlayan iç savaş,

darbelerle yeni bir boyut kazandı. Cemaat Nusret el İslam ve'l Müslimin (CNİM) öncülüğündeki gruplar, son aylarda başkent Bamako çevresine kadar ilerledi. CNİM, Bamako'ya yakıt ikmalini engelleyerek ekonomik bir kuşatma başlattı. Bu durum ülkenin enerji krizine sürüklenmesine yol açtı. Eylül ayından bu yana onlarca yakıt tankeri imha edildi, kuzeyle bağlantı yolları kapatıldı. Mali, şu anda hem askeri hem ekonomik bir yıpranma süreci içinde.

NİJER: DARBE SONRASI GÜÇ MÜCADELESİ

Nijer'de 2023'te yaşanan askeri darbe, bölgedeki dengeleri altüst etti. General Abdourahmane Tchiani önderliğindeki ordu yönetimi, Batı yanlısı Cumhurbaşkanı Mohamed Bazoum'u devirdi. Darbe sonrasında ECOWAS (Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu) Nijer'e yaptırım uygularken, Mali ve Burkina Faso cuntaları darbeyi destekledi. Ülkede güvenlik boşluğu derinleşti ve DEAŞ bağlantılı gruplar kuzeyde yeniden güç kazandı.

BURKİNA FASO: TERÖR SALDIRILARI VE DARBE SONRASI BELİRSİZLİK

Burkina Faso, son iki yılda iki askeri darbeye sahne oldu. Şu anda iktidarda bulunan Kaptan İbrahim Traoré yönetimi, ülkenin kuzeyinde El Kaide ve DEAŞ bağlantılı gruplarla savaş halinde. Ancak ordu içindeki bölünmeler, terörle mücadeleyi zayıflatıyor. Rusya ile yakın ilişkiler kuran Traoré yönetimi, Fransa'nın etkisini kırmaya çalışıyor. Buna rağmen ülkenin büyük bir kısmı hâlâ silahlı grupların kontrolünde.

MOZAMBİK: KÜRESEL GAZ ÇIKARLARI VE YEREL ÇATIŞMALAR

Mozambik'in kuzeyinde yer alan Cabo Delgado bölgesi, son yıllarda kıtanın en istikrarsız noktalarından biri haline geldi. Burada 2017'den bu yana faaliyet gösteren silahlı gruplar, hem hükümet güçlerine hem de sivillere yönelik saldırılar düzenliyor. Bu gruplar arasında, kendilerini "Islamic State Mozambique Province" olarak adlandıran, DEAŞ bağlantılı yapılanmalar öne çıkıyor.

Cabo Delgado, sadece yerel bir güvenlik meselesi değil, aynı zamanda uluslararası enerji rekabetinin de merkezi. Bölge, büyük doğal gaz rezervleriyle biliniyor. Ancak bu kaynaklar, güvenlik sorunu nedeniyle tam kapasiteyle işletilemiyor. Fransa, ABD ve Güney Afrika merkezli enerji şirketleri projelerini askıya almış durumda. Mozambik hükümeti, askeri operasyonlarını bölgesel güçlerin desteğiyle yürütüyor. Ruanda ve Güney Afrika ülkeleri, terörle mücadele kapsamında asker göndermiş durumda. Ancak çatışmaların yoğunluğu azalmadı; sivillerin yerinden edilmesi, sağlık sisteminin çökmesi ve altyapının zarar görmesi, ülkeyi insani krizin eşliğinde getirdi.

Bugün Cabo Delgado'da yüz binlerce kişi evini terk etmiş durumda.

Çatışmalar, ekonomik yatırımları durma noktasına getirirken, ülke kuzey-güney arasında fiilen bölünmüş bir yapıya sürükleniyor.

SOMALİ: EL-ŞEBAB'IN GÖLGESİNDEKİ DEVLET

Afrika Boynuzu'nun stratejik ülkesi Somali'de, güvenlik sorunları 30 yıldır tam anlamıyla çözülemedi. Ülke, merkezi hükümet, bölgesel yönetimler ve silahlı gruplar arasında çok katmanlı bir mücadeleye sahne oluyor.

Somalî'de en etkin güç, El Kaide bağlantılı El-Şebab grubu. Örgüt, başkent Mogadişu dahil olmak üzere birçok bölgede saldırılar düzenliyor. Son yıllarda özellikle Hiraan, Orta Şabel ve Aşağı Şabel bölgelerinde etkisini artırdı. Hükümet güçleri, Afrika Birliği askerleriyle birlikte operasyonlar yürütse de örgütün hareket alanı tamamen daraltılmadı. Ülkenin batısında klanlar arası çekişmeler, kuzeyde ise Somaliland yönetimiyle yaşanan gerilim, merkezi otoritenin zayıflamasına yol açıyor. Bunun üzerine eklenen kuraklık, sel felaketleri ve gıda krizleri, Somalî'yi sadece bir güvenlik sorunu değil, aynı zamanda ciddi bir insani trajedinin merkezi haline getiriyor.

Yüz binlerce kişi yerinden edilmiş durumda. Kırsal bölgelerde yaşayan halkın büyük kısmı, hem açlık hem de çatışma tehdidi altında. Uluslararası yardım kuruluşları faaliyet göstermeye çalışsa da, güvenlik riski birçok bölgede erişimi kısıtlıyor.

ORTAK TABLO: KITA GENELİNDE ASKERİ DARBE VE GÜVENSİZLİK

Afrika'da yaşanan iç karışıklıkların çoğu, benzer nedenlere dayanıyor: zayıf kurumlar, yolsuzluk, dış müdahaleler ve ekonomik eşitsizlik. Rusya ve Batı ülkeleri arasındaki nüfuz mücadelesi, kıtayı yeni bir jeopolitik çekişme alanına dönüştürüyor. Cuntalar yönetimde kalmak için dış destek ararken, silahlı gruplar bu boşluğu kullanarak güç kazanıyor.

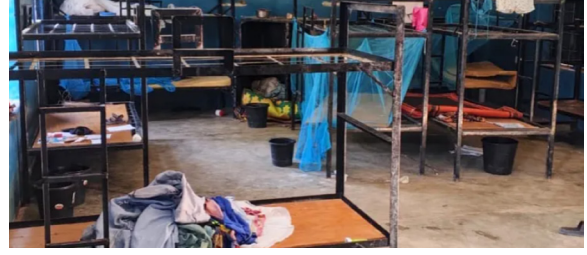
Bugün Afrika'da yaşanan krizler, sadece bölgesel değil, küresel bir istikrarsızlık dalgasının da habercisi. Sudan'dan Mali'ye uzanan bu çizgide ortak payda, halkların bitmeyen bir güvenlik arayışı.

İstanbul'da Casusluk Operasyonu: Hedef Savunma Sanayi

● 25 Kasım 2025

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın koordinasyonunda yürütülen ortak operasyonda, savunma sanayi ve kamu kurumlarında kritik görevlerde bulunan personelin biyografik verilerini toplamaya çalışan bir casusluk girişimi ortaya çıkarıldı.

Nijerya'da Okullara Silahlı Saldırı: Yüzlerce Öğrenci Hâlâ Rehin

● 26 Kasım 2025

Nijerya'da iki okula düzenlenen saldırılarda yüzlerce çocuk ve öğretmen kaçırıldı. Ülkede fidye amaçlı adam kaçırmaya dalgası yeniden tırmanırken, hükümet güvenlik önlemlerini artırıyor.

İsrail Batı Şeria'da Yeni Operasyon Başlattı

● 26 Kasım 2025

İsrail ordusu, Batı Şeria'nın kuzeyindeki Tubas ve çevre beldelere geniş çaplı bir operasyon başlattı. Kent tamamen kuşatılırken sokağa çıkma yasağı ilan edildi ve bölge halkı ağır güvenlik baskısı altında.

ABD-Venezuela Hattı Alarm Veriyor: Maduro Resmen Terörist İlan Edildi

● 26 Kasım 2025

Venezuela Devlet Başkanı Nicolás Maduro ile ABD yönetimi arasındaki gerilim, son günlerde bölgesel güvenliği etkileyen kritik bir boyuta ulaştı. ABD'nin Maduro iktidarıyla ilişkilendirilen Cartel de los Soles adlı yapıyı "yabancı terör örgütü" ilan etmesi, Caracas-Washington hattındaki krizi daha da alevlendirdi.

Gine Bissau'da Darbe: Ordu Yönetime El Koyduğunu Açıkladı

● 27 Kasım 2025

Gine Bissau'da, Cumhurbaşkanlığı Askeri Daire Başkanı Denis N'Canha, bir grup subayla yaptığı açıklamada, ülkenin tam kontrolünün ele geçirildiğini açıkladı.

Suriye'de Merkezi Yönetim Arayışı: Zorluklar ve Fırsatlar

● 27 Kasım 2025

Devrim sonrası Şam yönetimi iç riskleri yönetilebilir görse de, SDG/YPG'nin tutumu ile İsrail ve ABD'nin değişen politikaları merkezi otoritenin güçlenme sürecini zora sokuyor.

Suriye’de İsrail İşgaline Karşı Sivil Direniş: En Az 13 Şehit

● 28 Kasım 2025

İşgal rejimi İsrail’in Suriye’nin güneyindeki Beyt Cin beldesine düzenlediği baskında ikisi çocuk, ikisi kadın olmak üzere en az 13 sivil şehit edildi. Çatışmalarda 6 işgal personeli yaralandı. Bölge halkı artan baskınlara karşı direnişini sürdürüyor.

Bangladeş’te Dev Yangın: 8.000 Ev Küle Döndü

● 1 Aralık 2025

Dakka’nın Korail Mahallesi’nde çıkan büyük yangında yaklaşık 8.000 ev kül oldu. Yoğun yapılaşma nedeniyle müdahalenin gecikmesi, felaketin boyutunu daha da artırdı.

ABD’nin Heybeliada Oyunu: Yunanistan’ı Böyle Cesaretlendiriyorlar

● 2 Aralık 2025

ABD Büyükelçisi Tom Barrack’ın Fener Rum Patriği Bartholomeos’la yaptığı görüşme ve 2026 takvimine dair açıklamaları, Heybeliada Ruhban Okulu tartışmasını yeniden dış baskı eksenine taşıdı. Türkiye’nin egemenlik alanına yönelik yönlendirme çabaları Ankara’da tepki çekiyor.

Asya’da Sel Felaketi: İki Ülkede Ölü Sayısı 1000’i Aştı

● 1 Aralık 2025

Endonezya’nın Sumatra Adası ile Sri Lanka, günlerdir süren şiddetli yağışların tetiklediği sel ve heyelanlarla ağır bir kriz yaşıyor. Her iki ülkede yüzlerce kişi hayatını kaybetti, binlercesi kayıp. Arama kurtarma ekipleri ise zorlu koşullarda zamanla yarışıyor.

İsrail: “Refah’taki Tünelde 40 Hamas Mensubunu Öldürdük”

● 1 Aralık 2025

Soykırımcı İsrail güçleri, geçtiğimiz hafta Gazze Şeridi’nin güneyindeki Refah kentinde mahsur kaldığı öne sürülen 40 Hamas mensubunu öldürdüğünü iddia etti. İşgal güçleri, Refah’ın doğusunda bulunan tünelere yönelik operasyonların yoğunlaştırıldığını açıkladı.

Yunanistan Ege’de Sınırları Zorluyor: Aşıl Kalkanı Planı

● 2 Aralık 2025

Yunanistan Savunma Bakanı Nikos Dendias’ın Türkiye-Libya anlaşmasını hedef alan çıkışları ile Ege’yi karadan füze hatlarıyla “kitleme” planı, Atina’nın bölgedeki dengeleri zorlayan yeni bir stratejiye yöneldiğini gösteriyor.

Turkcell'den Google ile İşbirliği: Tehlikeli "İsrail" Detayı

• 13 Kasım 2025

İsrail ordusuna veri altyapısı sağlayan Google Cloud, şimdi Türkiye'de hiper ölçekli bulut merkezi kuruyor. Uzmanlar, anlaşmanın "veri güvenliği ve bağımsızlık" açısından riskler taşıdığı görüşünde.

Türkiye'nin dijital altyapısını güçlendirmek amacıyla duyurulan Turkcell – Google Cloud ortaklığı, teknoloji dünyasında yeni bir dönemin başlangıcı olarak lanse edildi. Ancak Google'ın daha önce İsrail ordusu ve hükümetiyle yürüttüğü "Nimbus Projesi" nedeniyle, bu işbirliği bazı çevrelerce "tehlikeli" olarak değerlendiriliyor.

İSRAİL'İN 1,2 MİLYAR DOLARLIK NİMBUS PROJESİ

Nisan 2021'de imzalanan Project Nimbus, İsrail Maliye Bakanlığı tarafından "devletin dijital dönüşümünü sağlayacak en büyük ihale" olarak tanımlanmıştır.

Yaklaşık 1,2 milyar dolarlık bu anlaşma kapsamında Google ve Amazon, işgalci İsrail devleti için kapsamlı bir bulut sistemi inşa etti.

Söz konusu sistem, ordu ve güvenlik birimlerinin verilerini, devletin dijital altyapısını, hatta sokak ve İHA kameralarından gelen canlı görüntüleri tek merkezde toplayıp analiz edebiliyor.

Google çalışanlarının büyük kısmı, projenin askeri operasyonlarda kullanılabileceği gerekçesiyle şirkete itiraz etmiş, ancak yönetim sözleşmeyi sürdürmüştü.

Sızdırılan belgeler, şirketin sözleşme şartları gereği hizmeti durduramayacağını ve İsrail güvenlik kurumlarının veriye özel erişim ayrıcalıkları bulunduğunu ortaya koymuştu.

AYNI ŞİRKET ŞİMDİ TÜRKİYE'DE

Google Cloud şimdi benzer bir yapıyı Türkiye'de kurmak üzere harekete geçti. Şirketin Üst Yöneticisi Thomas Kurian, Turkcell ile yapılan stratejik anlaşma kapsamında "hiper ölçekli bir bulut bölgesi" kurulacağını açıkladı.

Kurian, bu merkezin "tüm bulut hizmetlerini Türkiye'ye getireceğini", "Türkiye'nin verisinin Türkiye'de kalacağını" ve "dijital dönüşüme ivme kazandıracağını" belirtti. Turkcell Genel Müdürü Ali Taha Koç ise ortaklık kapsamında 1 milyar dolarlık yatırım planlandığını söyledi.

Ancak uzmanlara göre, Google Cloud'un küresel ağı 42 ülkede birbirine bağlı sunucularından oluştuğu için "verinin Türkiye sınırlarında kalacağı" iddiası teknik olarak tam güvence sağlamıyor.

NETANYAHU'NUN SÖZLERİ GÖLGE DÜŞÜRDÜ

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, kısa süre önce Kudüs'te düzenlenen bir toplantıda yaptığı konuşmada ülkesinin küresel teknoloji alanındaki etkisini vurgulayarak şu ifadeleri kullandı:

"Bugün elinizde tuttuğunuz telefonlar aslında İsrail'in bir parçası. Çeri domates yiyor musunuz? Nerede üretildiğini biliyor musunuz? Tam burada."

Netanyahu, "İsrail'i boykot etmeye çalışanların aslında kendi yaşam alanlarını hedef aldığını" söyleyerek ülkesinin teknoloji, ilaç ve güvenlik alanlarında küresel sistemin ayrılmaz parçası olduğunu öne sürdü. Bu açıklama, İsrail'in teknolojik bağımlılığı bir siyasi güç aracına dönüştürdüğü yönünde yorumlandı.

VERİ YENİ PETROL DEĞİL, YENİ SİLAH

Siber güvenlik uzmanları, büyük teknoloji şirketlerinin devletlerle yaptığı bu tür bulut anlaşmalarının, veri egemenliği ve mahremiyet açısından stratejik sonuçlar doğurduğunu belirtiyor. Nimbus örneğinde olduğu gibi, yapay zeka sistemlerinin yüz tanıma, nüfus hareketi takibi ve tahmine dayalı güvenlik analizleri için kullanılması, sivil verinin gözetim aracı haline gelme riskini doğuruyor.

Türkiye'de kurulacak altyapının da benzer teknolojik bileşenleri barındırması, gelecekte kamu verilerinin kontrolü konusunda soru işaretleri yaratıyor.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM MÜ, DİJİTAL BAĞIMLILIK MI?

Google Cloud'un İsrail'le yürüttüğü Nimbus Projesi'nin "güvenlik eksenli" yapısı, Türkiye'de atılan bu yeni adımın da titizlikle incelenmesi gerektiğini gösteriyor. Uzmanlar, Turkcell – Google Cloud ortaklığının teknolojik ilerleme kadar veri bağımlılığı riski de taşıdığı görüşünde.

İsrail Başbakanı Netanyahu'nun "elinizdeki telefonlar bile İsrail'in bir parçası" sözleri, dijital çağda bağımsızlığın sadece altyapı yatırımıyla değil, veri denetimi ve etik sınırlarla da ölçülmesi gerektiğini bir kez daha hatırlatıyor.

Sapkın Yahudi Tarikata Baskın Düzenlendi: 17 Çocuk Kurtarıldı

● 2 Aralık 2025

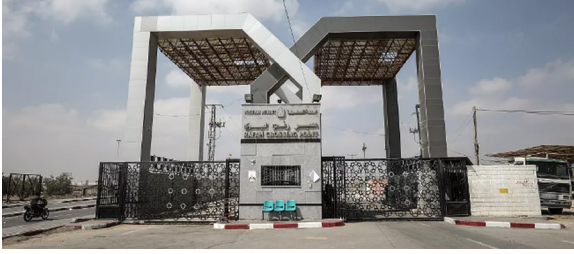
Çocuk istismarı ve kaçırma suçlamalarıyla dünya gündeminde yer alan Ultra Ortodoks Yahudi tarikatı Lev Tahor'a yönelik Kolombiya'da gerçekleştirilen operasyonda 17 çocuk koruma altına alındı, 9 yetişkin ABD'ye teslim edilmek üzere sınır dışı edildi.

Dışişleri'nden Barzani'ye Bahçeli Tepkisi: "Kabul Edilemez"

● 3 Aralık 2025

Türkiye Dışişleri Bakanlığı, "Barzani Karargahı Sözcülüğü" imzasıyla yayımlanan ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'yi hedef alan açıklamayı içerik ve üslup bakımından "kabul edilemez" olarak nitelendirdi.

İsrail'in Refah Tuzağı: Çıkış Var Giriş Yok!

● 3 Aralık 2025

İsrail, ateşkes süreci kapsamında uzun süredir kapalı tuttuğu Refah Sınır Kapısı'nı yalnızca Gazze'den Mısır'a çıkışlara açmaya hazırlanıyor. Gazze'ye dönüşlere ise henüz netlik kazandırılmadı.

Hamas: İsrail Ateşkesi İhlal Ediyor, Esir Cenazesi Teslimi Sürüyor

● 3 Aralık 2025

Hamas, İsrail'in ateşkes sürecini ihlal ederek yerinden edilmiş sivilleri hedef almaya devam ettiğini açıkladı. Öte yandan örgüt, Gazze'deki bir esirin cenazesinin daha Kızılhaç'a teslim edileceğini duyurdu.

Malezya, 11 Yıl Sonra MH370 İçin Aramayı Yeniden Başlatıyor

● 3 Aralık 2025

Malezya, 11 yıldır kayıp olan MH370 uçağını bulmak için 30 Aralık'ta yeniden arama çalışmalarına başlayacağını açıkladı. Çalışmalar 55 gün sürecek ve bugüne kadar belirlenen en olası bölgelere odaklanacak.

Yunan-İsrail İşbirliği: Aşil Kalkanı'na Yahudi Eli

● 4 Aralık 2025

Atina, orta vadeli savunma programı kapsamında İsrail'den yüksek maliyetli silah sistemleri tedarik etmeye bir adım daha yaklaşıyor.

İsrail İşbirlikçisi Ebu Şebab Kassam Tugayları Tarafından İnfaz Edildi

● 4 Aralık 2025

Gazze Şeridi'nin güneyinde, İsrail işgal rejimiyle işbirliği yaptığı ve işgal güçlerince silahlandırıldığı belirtilen çetenin lideri Yasir Ebu Şebab, Refah kentinde çıkan çatışmada öldürüldü.

Suriye Devrimi 1 Yaşında: Şam'ın Düşüşünden Normalleşmeye Uzanan Zorlu Yol

● 8 Aralık 2025

8 Aralık 2024'te Baas rejiminin çöküşüyle yeni bir döneme giren Suriye, bir yılın ardından hem içeride hem dışarıda kırılğan ama umut veren bir dönüşüm süreci yaşıyor. İsrail ve SDG/PKK engelleri devam ederken, uluslararası normalleşme ve mülteci dönüşleri hız kazandı.

Şam'da Askeri Havaalanı Yakınlarında 6 Patlama: İsrail Kuneytra'da Kontrol Noktası Kurdu

● 10 Aralık 2025

Suriye'nin başkenti Şam'da Mezze Askeri Havaalanı çevresinde art arda 6 patlama meydana geldi. Aynı saatlerde İsrail güçleri Kuneytra kırsalında kontrol noktası kurmaya çalıştı; halka ateş açılması sonucu 2 sivil yaralandı. Şam yönetimi, İsrail'in saldırılarının 1974 Ayrılma Anlaşması'nı açıkça ihlal ettiğini vurguluyor.

Benin'de Darbe Girişimi Engellendi: Nijerya Bazı Hedefleri Bombaladı

● 8 Aralık 2025

Benin'deki darbe girişimi, güvenlik güçlerinin müdahalesi ve Nijerya'nın desteğiyle kısa sürede bastırıldı. "Yeniden Kuruluş Askeri Komitesi" adlı grubun televizyon baskınıyla başlayan kriz, bölgesel örgütlerin sert tepkisi ve ECOWAS'ın askeri destek açıklamalarıyla uluslararası boyut kazandı.

Burkina Faso'dan Nijerya'ya Benin Misillemesi: Uçağa El Koydular

● 9 Aralık 2025

Batı Afrika'da güç dengeleri yeniden şekillenirken, Benin'deki darbe girişimine Nijerya'nın havadan müdahalesi ve Burkina Faso'nun Fransız etkisine karşı sert tutumu bölgedeki kırılmayı daha görünür hâle getirdi.

İsrail'in Türkiye Korkusu: Bölgeye Girmelerini Engellemeliyiz

● 11 Aralık 2025

İsraili emekli Tümgeneral Israel Ziv'in Türkiye'ye yönelik uyarı niteliğindeki sözleri, Ankara'nın Gazze ve bölgesel güvenlik denklemindeki artan etkisini bir kez daha ortaya koydu. Ziv'in söylemleri, İsrail'in Türkiye'nin bölgesel kapasitesini ve diplomatik gücünü yakından izlediğini gösteriyor.

Kongo: Batı'nın Vahşet Sahası

• 19 Kasım 2025

Kongo'nun ilk başbakanı Patrice Lumumba, bağımsızlık sonrası Batı'nın sömürgeci müdahalelerine direndiği için devrilip öldürüldü. Belçika ve CIA'nın rolünün yıllar sonra açığa çıktığı suikast, Afrika'nın özgürlük mücadelesinin en çarpıcı dönüm noktalarından biri olarak hafızada yaşamayı sürdürüyor.

Afrika'da sömürgeciliğe meydan okuyan liderlerin en sembolik isimlerinden Patrice Lumumba, Kongo'nun bağımsızlık sürecinin hem mimarı hem de hedefi oldu. Ülkesinin ilk başbakanı olarak sadece birkaç ay içinde hem Kongo'nun kaderini hem de küresel siyasetin gidişatını değiştirdi. Ancak bu yükseliş, Batı'nın sert müdahaleleriyle son buldu.

BAĞIMSIZLIK KONUŞMASI VE SÖMÜRGEÇİLİĞİN AÇIK TEŞHİRİ

24 Haziran 1960'ta Léopoldville'deki Nation Sarayı'nda kürsüye çıkan 34 yaşındaki Lumumba, Kongo'nun Belçika'dan bağımsızlığını aldığı törende sömürgeciliğin gerçek yüzünü tüm dünyaya ilan etti. Belçika Kralı Baudouin ve Avrupalı elitlerin yüzüne söylediği sözler, yüzyıllık baskının kaydına dönüştü.

"Sabahtan akşama kadar yediğimiz dayakları, yalnızca 'zenci' olduğumuz için gördüğümüz aşağılamayı unutmayacağız" sözleri Avrupa'da öfke yaratırken Kongolular arasında tarihsel bir özgüveni ateşledi. Sömürgeciliğin

DOSYA

Kongo: Batı'nın Vahşet Sahası

izlerini somut örneklerle açığa çıkaran bu konuşma, Kongo'nun özgürlük mücadelesinin manifestosu oldu.

BAĞIMSIZLIKTAN SONRAKİ KRİZ VE BATI MÜDAHALESİ

Bağımsızlığın hemen ardından ülke iç çatışmalara sürüklendi. Ordu isyan etti, Katanga eyaleti ayrılık ilan etti, Belçika asker gönderdi ve ülke kaosa sürüklendi. Lumumba, BM'den yardım istedi ancak BM, Katanga için asker göndermeyi reddederek kritik bir boşluk yarattı.

Bu süreçte Lumumba, ülkesinin dağılmasını önlemek için Sovyetler Birliği'ne yöneldi. Bu adım, Kongo'nun devasa maden rezervlerini kontrol altında tutmak isteyen ABD ve Belçika için kırmızı çizgiydi. Soğuk Savaş ortamında bağımsız bir Kongo, Batı için kabul edilemez olarak görüldü.

DARBE, TUTUKLAMA VE KATANGA'DAKİ İNFAZ

Eylül 1960'ta Başkan Kasavubu'nun görevden alma girişimini reddeden Lumumba, kısa süre sonra Albay Joseph Mobutu'nun darbesiyle etkisiz hale getirildi. Ev hapisinden kaçsa da yeniden yakalandı ve 17 Ocak 1961'de Katanga'ya götürüldü.

Katanga'ya inişinden itibaren, Belçika subaylarının gözetiminde işkenceye maruz kaldı ve aynı gün Joseph Okito ile Maurice Mpolo ile birlikte infaz edildi. Cesetleri parçalanarak asitte eritildi. Geride yalnızca bir diş kaldı; bu

dış bile bir Belçikalı polis tarafından saklanmış ve ancak 2022’de ailesine iade edilmişti. Batı’nın, özgürlük talep eden bir Afrikalı liderden geriye “hiçbir iz kalmaması” yönündeki arzusu bu vahşetin somut göstergesiydi.

BELÇİKA VE CIA’NIN ROLÜNÜN İFŞASI

Bugün artık belgeler açık:

Belçika hükümeti Lumumba’nın öldürülmesine giden süreçte “ahlaki sorumluluk” taşıdığını kabul etti. CIA’nın suikast planları deşifre edildi. Washington, Londra ve Brüksel’in ortak kaygısı, Kongo’nun zengin yeraltı kaynaklarının Sovyetlere yaklaşmasıydı. Batı istihbarat ağları için Lumumba, durdurulması gereken bir engeldi ve ortadan kaldırıldı.

HALKIN HAFIZASINDA LUMUMBA

Kongolular için Lumumba’nın öldürülmesi yalnızca siyasi değil, duygusal bir kırılmaydı. 85 yaşındaki Kasereka Lukombola, o günü “Yemek yiyemedim, uyuyamadım” sözleriyle anlatıyor. Onun kuşağı için Lumumba, sömürge dayacağına karşı ilk büyük başkaldırıydı.

Buna karşın, az sayıda bir kesim Lumumba’nın bağımsızlığı “fazla hızlı” istediğini savunuyor. Ancak tarihçiler bu görüşü desteklemiyor. Gomalı akademisyen Dany Kaye’ye göre bağımsızlık arzusu, sömürge düzeninin baskısından bıkan halk arasında çok daha önceden zaten vardı.

NEO-SÖMÜRGEÇİLİK VE LUMUMBA’NIN BUGÜNKÜ ANLAMI

Demokratik Kongo Cumhuriyeti bugün silahlı grupların, çok uluslu şirketlerin ve kaynak talebinin gölgesinde mücadele veriyor. Vatandaşların büyük bölümü, ülkenin zenginliğinin hala dış güçler tarafından sömürüldüğünü düşünüyor. Gomalı Daniel Makasi’nin sözleri bu durumu özetliyor:

“Lumumba’nın karşı çıktığı sömürgecilik hâlâ devam ediyor. Kaynaklarımız gidiyor ama halk bir şey kazanmıyor.”

Lumumba’yı bir direniş sembolü olarak gören birçok Kongolu, onun mücadelesini “sonsuz” olarak nitelendiriyor.

AFRİKA TARİHİNDE BİR DÖNÜM NOKTASI

Bugün Lumumba, Afrika’nın özgürlük tarihinde kritik bir yerde duruyor.

Sömürgeciliğe karşı meydan okumanın sesi, modern Afrika’nın özgüveni ve neo-sömürgeciliğin anlaşılmasında merkez figürü olarak anılmaya devam ediyor. Öldürüldü ama düşüncesi öldürülemedi; genç Afrikalılar hâlâ onun konuşmalarını dinliyor, hayal ettiği özgür kıtanın peşinden gidiyor.

Küresel Çatışmalar İslam'a Yönelişi Hızlandırıyor

● 11 Aralık 2025

İngiltere merkezli Yaşamda İnancın Etkisi Enstitüsü'nün (IIFL) yürüttüğü kapsamlı araştırma, Gazze Savaşı'nın küresel ölçekte İslam'a yönelişi hızlandırdığı iddialarını güçlendirdi. Camiler ve dini liderler, İslam'a ilgide dramatik bir artış yaşandığını doğruluyor.

Taliban'ın Kurucu Lideri Molla Ömer'in Annesi ve Amcası Vefat Etti

● 14 Aralık 2025

Afganistan İslam Emirliği, Taliban hareketinin kurucu lideri Molla Muhammed Ömer'in annesi ile amcasının vefat ettiğini duyurdu. Merhumlar için Kandahar'da taziye ve anma programı düzenleneceği, amcanın cenazesinin ise Zabul vilayetinde defnedileceği bildirildi.

Fas'ı Fırtına Vurdu: Ölü Sayısı 50'yi Geçti

● 16 Aralık 2025

Fas'ın Atlas Okyanusu kıyısında yer alan Asfi kentinde etkili olan sel ve şiddetli fırtına nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısının 50'yi geçtiği bildirildi.

Hamas: "İsrail'in Engellemeleri Kışla Birlikte Gazze'de Krizi Derinleştiriyor"

● 12 Aralık 2025

Hamas, İsrail'in ateşkes anlaşmasındaki yükümlülüklerini ihlal ederek barınma malzemelerinin girişini engellediğini, bunun da kış koşullarıyla birleşerek yüz binlerce yerinden edilmiş Filistinlinin durumunu ağırlaştırdığını açıkladı.

Avustralya'da Siyonist Örgüt CHABAD'ın Organizasyonuna Saldırı: 15 Ölü

● 15 Aralık 2025

Avustralya'nın Sydney kentinde Bondi Plajı'nda düzenlenen Hanuka etkinliğini hedef alan silahlı saldırıda 16 kişi hayatını kaybetti, onlarca kişi yaralandı. Yetkililer saldırıyı "terör eylemi" olarak soruştururken, olay uluslararası tepkilere yol açtı.

İşgal Askerleri Gazze'nin Bedelini Ödüyor

● 17 Aralık 2025

Gazze Şeridi'ne yönelik iki yıldır süren saldırıların ardından İsrail ordusunda intihar vakaları artıyor. Resmi verilere göre onlarca asker yaşamına son verirken, yüzlerce intihara teşebbüs etti.

Mali, Burkina Faso ve Nijer Ortak Yatırım Bankası Kurdu

● 18 Aralık 2025

Mali, Burkina Faso ve Nijer'den oluşan Sahel Devletleri İttifakı (AES), üye ülkelerin ekonomik ve altyapı projelerini finanse etmek amacıyla Konfederal Yatırım ve Kalkınma Bankası'nı resmen kurdu.

İsrail'in Propaganda Planı Deşifre Oldu: PKK Kılığında Algı Operasyonu

● 19 Aralık 2025

İsrail istihbaratının, PKK ve YPG'nin tasfiye sürecini sabotaj etmek amacıyla Avrupa merkezli organize bir "trol ordusu" kurduğu ortaya çıktı. Kampanyanın arkasında Diaspora Bakanı Amichai Chikli'nin olduğu ve ağın Türkiye'yi hedef alan psikolojik operasyon yürüttüğü belirtiliyor.

Sunrise Planı: Gazze'deki Yıkım Kimin İşine Geldi?

● 22 Aralık 2025

Gazze'de ateşkes görüşmeleri sürerken, ABD ve İsrail eksenli yeni bir planın perde arkasına dair ayrıntılar ortaya çıktı. "Yeniden inşa" söylemiyle pazarlanan bu girişim, Filistinlilerin iradesini yok sayan, Gazze'yi askeri ve siyasi şartlara bağlayan bir dayatma olarak değerlendiriliyor.

Halep'te Suriye-SDG Çatışması: Ateşkes Sağlandı

● 23 Aralık 2025

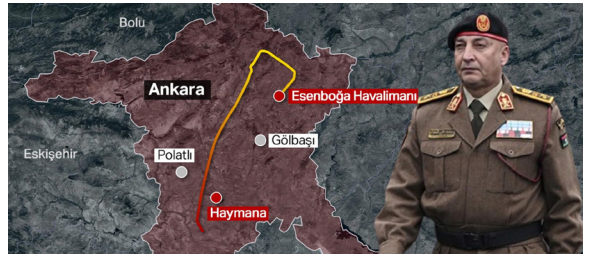
Suriye ordusu ile SDG adını kullanan PKK/YPG arasında Halep'te çıkan çatışmaların ardından ateşkes sağlandı. Çatışmalarda siviller hayatını kaybederken çok sayıda kişi yaralandı. Gerilim, Türkiye'den üst düzey isimlerin Şam temaslarının hemen sonrasına denk gelmesiyle dik-kati çekti.

Doğu Akdeniz'de Türkiye Karşıtlığı Etrafında Şekillenen Üçlü Blok

● 23 Aralık 2025

İsrail, Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Batı Kudüs'te düzenlediği üçlü zirve, savunma ve güvenlik söylemleri eşliğinde Türkiye'yi hedef alan yeni bir bölgesel bloklaşmanın sinyallerini verdi. Zirvede Filistin'de devam eden katliamlar ise görmezden gelindi.

Libya Genelkurmay Başkanı Ankara'da Uçak Kazasında Öldü

● 24 Aralık 2025

Libya Genelkurmay Başkanı Orgeneral Muhammed Ali Ahmed Al-Haddad'ı taşıyan jet, Ankara'nın Haymana ilçesi yakınlarında düştü. Kazada Al-Haddad ve beraberindeki askeri heyet hayatını kaybetti. Libya Ulusal Birlik Hükümeti Başbakanı Abdulhamid Dibeybe, olayın ülke için büyük bir kayıp olduğunu açıkladı.

Sındırgı'da Deprem Fırtınası: Neden Bu Kadar Sık Deprem Oluyor?

• 13 Kasım 2025

Balıkesir'in Sındırgı ilçesi aylardır aralıksız sarsılıyor; bölgede 4'ün üzerinde yüzlerce deprem kaydedildi. Bilim insanları, yaşanan olağanüstü yoğunluğu "deprem fırtınası" olarak tanımlıyor. Uzmanlara göre hem tektonik gerilme hem de yer altındaki olası magma hareketleri bu olağandışı sismik aktiviteyi tetikliyor.

Balıkesir'in Sındırgı ilçesi son aylarda Türkiye'nin en sıra dışı sismik hareketliliklerinden biriyle karşı karşıya. 10 Ağustos'ta meydana gelen 6,1 büyüklüğündeki depremin ardından bölgede on binlerce sarsıntı kaydedildi.

13 Kasım sabahı ise yine 4'ün üzerinde üç ayrı deprem yaşandı. "Deprem fırtınası" olarak adlandırılan bu olağanüstü süreç, hem bilinen hem de henüz haritalanmamış fayların bölgedeki rolünü yeniden gündeme taşıdı.

SINDIRGI AYLLARDIR NEDEN SALLANIYOR?

Sındırgı'daki sismik hareketliliğin merkezinde, Afyon'dan Balıkesir'e uzanan Simav Fay Zonu bulunuyor. 2012'de "diri fay" olarak tanımlanan bu hattın güneyinde, daha önce haritalanmamış yeni fayların kırıldığı tespit edildi. Uzmanlar, Sındırgı'da yaşanan ardışık depremlerin "klasik artçı dizilim" olmadığını, farklı büyüklükteki sarsıntıların dar bir bölgede yoğunlaşmasının deprem fırtınasına işaret ettiğini belirtiyor.

YER ALTINDA MAGMA HAREKETİ ŞÜPHESİ

Bilim insanları, bölgede devam eden sarsıntıların bir kısmının magma sokulumu kaynaklı olabileceğini değerlendiriyor. Magma sokulumu, yer kabuğunun derinliklerinde bulunan magmanın kayaçlar arasına doğru ilerlemesi anlamına geliyor ve yüzeye çıkmaya bile yoğun sismik aktivite oluşturabiliyor.

Sındırgı özelinde yapılan jeofizik değerlendirmelerde derinlerde ısıl anomaliler ile yer altındaki magma hareketine işaret eden titreşim modelleri olası açıklamalar arasında gösteriliyor. Bu teori, Ege Denizi'nde Santorini çevresinde kısa sürede binlerce depremin yaşanmasıyla ortaya çıkan duruma benzetiliyor.

YENİ KEŞFEDİLEN "ÖLÜ FAYLAR" YENİDEN Mİ AKTİFLEŞİYOR?

Jeoloji ekipleri bölgede Yaylacık, Emendere, Aktaş ve Sinandede hattı boyunca yeni faylar keşfetti. Bu faylar literatürde "ölü fay" olarak geçse de, bölgedeki aşırı gerilme nedeniyle yeniden aktif hale gelebileceği belirtiliyor. Sismologlar, hem tektonik gerilmeler hem de

magmatik baskının aynı anda görülmesinin Sındırgı gibi bölgelerde kompleks deprem dizilimlerine yol açabileceğini ifade ediyor.

DAHA BÜYÜK DEPREMLER OLUR MU?

Sındırgı'daki hareketlilik çevre faylar üzerinde stres birikimine yol açabilir. Özellikle Gelenbe Fayı için 6 - 6,5 büyüklüğünde potansiyel bir kırılma riski olduğu dile getiriliyor. Ancak bazı uzmanlar, Sındırgı'daki mevcut fırtınanın yerel kalabileceğini, büyük bir kırılmayı tetikleyebileceğini vurguluyor.

BÖLGEDE BİLİMSEL ÇALIŞMALAR SÜRÜYOR

TÜBİTAK destekli saha çalışmalarıyla GPS istasyonları kuruldu, diri fay haritaları güncelleniyor ve yer kabuğundaki anlık deformasyonlar takip ediliyor. Bununla birlikte, yeraltı jeolojisini anlamaya yönelik daha derin araştırmaların henüz yetersiz olduğu belirtiliyor.

BELİRSİZLİK SÜRÜYOR

Sındırgı'daki deprem fırtınasının kesin nedeni hâlâ netleşmiş değil. Ancak bilim insanlarına göre bölgenin tektonik stresi, yeni keşfedilen fay hatları ve muhtemel magmatik sokulumlar bir araya gelerek Türkiye'de ender görülen bu sismik tabloyu oluşturuyor. Uzmanlar, Sındırgı ve çevresinde hem günlük yaşamda hem de yapı güvenliğinde yüksek hazırlık seviyesi öneriyor.

Cezayir, Fransız Sömürgeciliğini Suç İlan Etti

● 25 Aralık 2025

Cezayir Meclisi, Fransa'nın 1830-1962 yılları arasında Cezayir'de yürüttüğü sömürge yönetimini resmen "suç" sayan yasa tasarısını oy birliğiyle kabul etti. Yasa, Fransa'nın sömürge döneminde işlediği insanlık suçlarının tanınmasını ve hukuki sorumluluğunun belirlenmesini öngörüyor.

Sudan'da Altın ve Silah Üzerine Kurulu Kanlı Düzen

● 25 Aralık 2025

Sudan'da iki yıldır süren iç savaş, siyasi iktidar mücadelesinin çok ötesine geçerek altın ve silah kaçakçılığıyla beslenen milyar dolarlık bir rant düzenine dönüştü. Çatışmadan beslenen savaş baronları barışa kapıları kapatırken, uluslararası toplum yaşananları izlemekle yetiniyor.

ABD Nijerya'da Hava Saldırısı Düzenledi

● 26 Aralık 2025

ABD Başkanı Donald Trump, Nijerya'nın kuzeybatısında DEAŞ bağlantılı hedeflere yönelik hava saldırısı düzenlendiğini açıkladı. Saldırının Nijeryalı yetkililerle koordinasyon içinde gerçekleştirildiği belirtilirken, Washington yönetimi operasyonun terörle mücadele kapsamında yapıldığını savundu.

Nijerya'da Camiye İntihar Saldırısı

● 25 Aralık 2025

Nijerya'nın kuzeydoğusundaki Borno eyaletinde bir camiye düzenlenen intihar saldırısında çok sayıda kişi hayatını kaybetti, onlarca kişi yaralandı. Akşam namazı sırasında gerçekleşen saldırının ardından bölgede geniş çaplı güvenlik önlemleri alındı.

Suriye-SDG: Anlaşma ve Entegrasyonda İlerleme Yok

● 26 Aralık 2025

Suriye Enformasyon Bakanlığı, terör örgütü PKK/YPG ile herhangi bir anlaşmaya varıldığı yönündeki iddiaları yalanladı. Yetkililer, SDG ile iletişimin kesildiğini ve entegrasyon sürecinde somut bir ilerleme bulunmadığını vurguladı.

Yalova'da DEAŞ Operasyonu: 3 Şehit, 9 Yaralı

● 29 Aralık 2025

Yalova'da terör örgütü DEAŞ'a yönelik düzenlenen operasyonda çıkan çatışmada 3 polis şehit oldu, 8 polis ve 1 bekçi yaralandı. Operasyonda 6 terörist etkisiz hâle getirildi.

Papa'nın Türkiye Hamlesi: "Sembolik Ziyaret" Görünümlü Yeni Bir Miras Dayatması mı?

• 20 Kasım 2025

Türkiye'ye gerçekleştirilen bu ziyaret, yalnızca "dini nezaket" çerçevesinde okunacak basit bir program değil. Uzmanlara göre Papa'nın adımları, tarih boyunca Anadolu'yu Hristiyan dünyasının kayıp mirası olarak gören çevrelerin sembolik hamleleriyle örtüşüyor. Ankara'nın diplomatik nezaketiyle karşılanan bu tur, kimi gözlemcilerle göre Türkiye'nin egemenlik hassasiyetlerini sınavan ve Batı'nın tarihsel iddialarını yeniden canlandıran bir manevra niteliğinde.

Papa'nın göreve başlar başlamaz ilk yurt dışı programını Türkiye'ye ayırması, diplomatik bir jestten çok daha fazlasını işaret ediyor. Uzmanlara göre ziyaretin zamanlaması, rotası ve söylem tercihi Vatikan'ın Anadolu topraklarını yeniden Hristiyan dünyasının manevi haritasına dahil etme arayışının açık bir göstergesi. Türkiye ise bu hamlenin hedef tahtasında.

TARİHİ ALANLARIN YENİDEN SAHİPLENİLMESİ

Uzmanlar, Papa'nın Türkiye'ye yöneliminin altında "tarihi geri çağırma" stratejisinin yattığı görüşünde. Bu strateji, Hristiyanlığın kurucu tartışmalarının yapıldığı merkezlerin yeniden öne çıkarılması üzerine kurulu. İznik'in tercih edilmesi bu açıdan tesadüf değil.

İznik Konsili'nin burada gerçekleşmiş olması, Vatikan'ın Anadolu'yu kendi dini hikâyesinin başlangıç noktası olarak kodlamasına olanak sağlıyor.

Bugün Papa'nın İznik'e yönelen bakışı, bazı uzmanlara göre "tarihi bağlara saygı" değil, "tarihi sahiplenme". Bu sahiplenme ise Türkiye açısından yalnızca teolojik bir merak değil; kimliksel bir müdahale niteliği taşıyor.

İZNİK NEDEN BU KADAR MERKEZDE?

Uzmanlar, İznik'in ziyaret programında öne çıkarılmasının arkasında iki kritik okuma yapıyor:

- Hristiyan dünyanın doktrininin şekillendiği yer olması,
- Bugün Türkiye'nin İslam yurdu olarak taşıdığı ağırlığın bu sembollerle dengelenmek istenmesi.

Türkiye'de bu okuma, Hristiyanlığın "manevi toprağa dönüş" söylemiyle Türkiye'nin kültürel kimliğinin gölgelenmeye çalışıldığı yönünde ciddi endişeler doğuruyor.

Bazı uzmanlar daha sert konuşuyor: İznik üzerinden kurulan dil, Anadolu'nun "teolojik geri

kazanım" alanı gibi sunulması anlamına geliyor.

VATIKAN'IN SESSİZ STRATEJİSİ: YUMUŞAK GÜÇLE SERT SONUÇ

Papa'nın söylemlerindeki "barış ve diyalog" vurgusu, uzmanlara göre sürecin zararsız bir yüzü. Asıl strateji, Türkiye'nin yumuşak güçle dini nüfuz alanına dönüştürülmesi.

Bu strateji üç aşamada işliyor:

- Tarihsel hafıza alanlarını sembolik olarak sahiplenme
- Ziyaretlerle uluslararası medya ilgisini yönlendirme
- Türkiye'nin İslam yurdu kimliğini törpüleyen kültürel söylemler üretme

Bu tablo, ziyaretin yalnızca bir diplomatik temas olmadığını; Türkiye açısından uzun vadeli bir kimlik mücadelesinin parçası olduğunu gösteriyor.

TÜRKİYE'NİN SİYASİ HAFIZASI: OSMANLI FERMANI ÖRNEĞİ

Uzmanlar geçmişteki bir detayı bugün yeniden hatırlatıyor: Eski Papa'ya Türkiye ziyareti sırasında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Bosna'daki Osmanlı hoşgörüsünü simgeleyen fermanı hediye etmesi.

Bu hediye, Türkiye'nin "biz bu coğrafyada adaleti tesis ettik" mesajının diplomatik bir yansımasıydı. Bugünkü Vatikan hamlesi ise bu dengeyi tersine çevirmeye çalışan bir sembol politikası olarak yorumlanıyor.

Bazı uzmanlar, Papa'nın geçmişteki bu jesti "dengeleyen" yeni bir karşı hamle arayışına girmiş olabileceğini bile öne sürüyor.

ANADOLU ÜZERİNDEKİ MANEVİ DÜZENLEME GİRİŞİMİ

Polemikçi değerlendirmelere göre Vatikan, Türkiye'yi kendi manevi merkez hikâyesinin içine yeniden yerleştirmeyi hedefliyor.

Bu yaklaşımın tehlikesi ise açık: Türkiye'nin bin yıllık İslami kimliğinin, "Hristiyanlığın kökleri" söylemiyle perdelenmesi ve bu söylemin gelecekte uluslararası siyasette farklı bir baskı aracına dönüşmesi.

Uzmanlar özellikle Avrupa'daki Katolik çevrelerde "Anadolu Hristiyanlığın kayıp kalbi" gibi kavramların giderek daha sık kullanıldığına dikkat çekiyor. Bu söylemler, Papa'nın Türkiye ziyaretinin yalnızca dini bir ritüel olmadığını kanıtlar nitelikte.

ÇOK SERT UYARI: "BU ZİYARET MASUM DEĞİL"

Bazı uzmanlar en net ifadeyi kullanıyor:

Bu ziyaret masum değil.

Diplomatik nezaket değil.

Barış mesajı hiç değil.

Türkiye'nin üzerinde yeni bir manevi kuşak oluşturma girişiminin ilk adımı.

Uzmanlara göre Vatikan, "geçmişe dönüş" söylemini kullanarak geleceği şekillendirme niyetinde ve Türkiye bu niyetin merkezinde.

TÜRKİYE'NİN ÖNÜNDEKİ RİSK HARİTASI

Analistlere göre Türkiye önümüzdeki süreçte üç kritik riski dikkate almak zorunda:

- Hristiyan dünyasının Anadolu'yu sembolik olarak geri çağırma çabası
- Türkiye'nin İslam kimliğini gölgeleyecek tarihsel çerçeveler
- Vatikan'ın uluslararası kamuoyunda Türkiye üzerindeki söylem hâkimiyetini artırması

Uzmanlar, Türkiye'nin bu ziyareti yalnızca bir devlet protokolü gibi değil, uzun vadeli bir kültürel-dini nüfuz atağı olarak okuması gerektiğini belirtiyor.

VATIKAN'IN ZİYARET MAKSADI HIÇ MASUM DEĞİL

Papa'nın Türkiye ziyareti, uzmanlara göre yalnızca bir gezi değil; tarihi sahiplenme, sembol yükleme ve manevi alanı yeniden şekillendirme iddiası taşıyan kapsamlı bir proje.

Türkiye'nin bu projeyi zamanında okuması, hem dini hem siyasi kimliğini koruması açısından kritik önem taşıyor.

Tayland ile Kamboçya Arasındaki Sınır Sorunu

7 ARALIK'TAN BU YANA

Her iki ülkeden **yüzlere kişi**, sınır bölgesinden tahliye edildi

Çatışmalarda iki taraftan toplamda **39'dan fazla kişi hayatını kaybetti**

Kamboçya ve Tayland, **tüm sınır geçişlerini askıya aldı**

Tayland'da etkilenen bölgelerde **sokağa çıkma yasağı** ilan edildi

ANLAŞMAZLIĞIN KÖKENİ

Sınır hattında bulunan Preah Vihear Tapınağı, **iki ülke arasında krize** yol açıyor

Uluslararası Adalet Divanı (UAD), 1962'de tapınağın **Kamboçya sınırları içinde yer aldığına** hükmetti

Karara karşı çıkan Tayland, tapınağın kendi sınırları içinde bulunduğunu savunuyor

2025'TE YAŞANAN GELİŞMELER

- 28 Mayıs**
Sınır hattında **kısa süreli çatışmalar** yaşandı
- 24 Temmuz**
Çıkan çatışmalarda **iki ülkeden 32 kişi** hayatını kaybetti
- 26 Ekim**
Taraflar arasında **ateşkes ilan edildi**
- 7 Aralık**
Çatışmalar **yeniden başladı**

afrosya today

Yüz Binlerce İnsan Niye Öldü? BAE'nin Yeni Dünya Planı

• 8 Aralık 2025

Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) Orta Doğu ve Afrika'da yürüttüğü vekâlet savaşları, desteklediği silahlı gruplar ve etkilemeye çalıştığı hükümetler, bölgede istikrarı sağlamak yerine yeni çatışma alanları yarattı. Abu Dabi ve Riyad'ın ortak sekülerleşme stratejisi ise bölgeyi dönüştürmekten çok daha büyük kırılanlıklara sürüklüyor.

BAE, son on yılda bölgesel siyasetin en agresif aktörlerinden biri hâline geldi. Diplomatik masadaki yumuşak yüzüne rağmen sahada çok daha sert bir çerçeve çizen Abu Dabi yönetimi, vekil güçleri silahlandıran, hükümetleri baskı altına alan ve bazı ülkelerin siyasal mimarisini yeniden tasarlamaya çalışan müdahaleci bir politika izliyor.

Bu yaklaşımın merkezinde BAE'nin kendi yönetim modelini, yani otoriter modernleşmeyi, teknokratik devlet anlayışını ve seküler toplumsal dönüşümü komşu ülkelere ihraç etme hedefi bulunuyor. BAE'nin yanında Suudi Arabistan'ın da aynı rotaya girmesi, bu çizgiyi artık bölgesel bir eksene dönüştürdü.

Abu Dabi'nin "istikrar ve güvenlik" söylemi ise çoğu kez sahadaki yıkıcılığı perdelemekten öteye gitmedi. Sudan'dan Yemen'e, Libya'dan Somali'ye kadar BAE'nin iz bıraktığı her coğrafya, derinleşen krizlerle, parçalanmış siyasi yapılarla ve ağır insani bedellerle karşı karşıya kaldı.

SUDAN: ALTIN VE GÜÇ HATTI ÜZERİNE KURULAN VEKİL SAVAŞI

Sudan, BAE'nin müdahaleci siyasetinin en çarpıcı örneklerinden biri olarak öne çıkıyor. Abu Dabi tarafından desteklenen Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK), ülkenin düzenli ordusuyla karşı karşıya geldiğinde Sudan kısa sürede devasa bir iç savaşa sürüklendi. Milyonlarca insan yurdundan olurken başkent Hartum savaş alanına döndü.

BAE'nin Sudan'daki temel hedefi, altın kaynaklarını kontrol eden savaş ağlarıyla kurduğu ekonomik ilişkiyi sürdürmek, aynı zamanda Kızıldeniz boyunca uzanan stratejik ticaret yollarında kalıcı nüfuz elde etmektir. Ancak bu strateji, Sudan'ı tarihteki en ağır bölünme riskleriyle karşı karşıya bıraktı.

YEMEN: BAE'NİN GÜNEY ÜZERİNDEKİ PARÇALAMA PLANLARI

Yemen'de yıllardır süren iç savaşın en önemli aktörlerinden biri yine BAE oldu. Abu Dabi tarafından finanse edilen ve askeri olarak donatılan Güney Geçiş Konseyi (STC), Yemen'i

kuzey ve güney olmak üzere fiilen ikiye bölen sürecin merkezine yerleşti.

BAE'nin müdahalesi, Husilere karşı ortak mücadeleyi zayıflattı, merkezi hükümeti işlevsizleştirdi ve ülkeyi kalıcı bir parçalanmanın eşiğine getirdi. Bugün Yemen'de savaşın yol açtığı yıkımın sebepleri arasında BAE'nin Güney Yemen özelinde yürüttüğü ayrılıkçı strateji belirgin biçimde yer alıyor.

LİBYA: SAVAŞIN UZAYAN GÖLGESİ

Libya'da 2011 sonrası ortaya çıkan güç boşluğunu kendi lehine çevirmek isteyen BAE, Hafile Hafter'e sağladığı yoğun askeri destekle ülkeyi yeniden iç savaşın içine sürükledi. Özellikle İHA teknolojileri, zırhlı araçlar ve mali yardım, Hafter'in Trablus'u ele geçirme girişimlerinde belirleyici oldu.

Bu süreçte binlerce sivil hayatını kaybetti, Libya kurumları tamamen çöktü ve ülke doğu-batı şeklinde kalıcı bir bölünmenin içine hapsoldü. BAE'nin "istikrar" söylemiyle desteklediği operasyonlar, fiiliyatta Libya'nın yeniden savaş sarmalına dönmesinden başka bir sonuç üretmedi.

SOMALİ VE SOMALİLİND: LİMANLAR ÜZERİNDEN KURULAN BASKI DÜZENİ

Somalî'de zayıf federal hükümet ile gerginleşen ilişkiler, BAE'yi Somaliland ve Puntland ile daha yakın bir iş birliğine yöneltti. Berbera ve Bosaso gibi limanlarda BAE şirketlerinin etkinlik kazanması, Mogadişu yönetiminin bütünüyle dışlandığı bir düzen oluşturdu.

Bu süreç, Somali'nin kırılğan siyasi yapısını daha da parçalayarak ülkeyi merkezi otoritesizliğin içine itti. BAE'nin liman-askeri üs hattı üzerinden kurduğu nüfuz düzeni, bölgesel re-

kabeti artırdı ve Somali'nin siyasi bütünlüğünü tehdit eder hâle geldi.

ETİYOPYA: ABİY AHMED'İN YÜKSELİŞİNDE ARKA PLAN DESTEĞİ

Etiyopya'da Başbakan Abiy Ahmed'in iktidara gelişini destekleyen güçler arasında BAE ve Suudi Arabistan önemli yer tutuyor. Addis Ababa'ya verilen ekonomik ve siyasi destek, Etiyopya'nın iç çatışmalarını sonlandırmak yerine daha geniş bir coğrafyaya yayılmasına yol açtı.

Tigray savaşının büyümesi, Eritre'nin çatışmaya dâhil olması ve güvenlik krizinin Somali'ye kadar uzanması, BAE'nin "istikrar yaratma" söylemiyle sahadaki gerçekler arasındaki uçurumu bir kez daha ortaya koyuyor.

ÇAD: GEÇİŞ DÖNEMİNDE KIRILGAN DENGELERE MÜDAHALE

Çad'da geçiş süreci boyunca BAE'nin siyasi ve ekonomik müdahaleleri, ülkeyi kendi güvenlik ağının bir parçası hâline getirme çabasının yansıması oldu. Ancak bu müdahaleler, muhalif hareketlerin bastırılmasını hızlandırdı ve ülkedeki siyasi tansiyonu artırdı.

Çad'ın halihazırda kırılğan olan yapısı, dış müdahalelerle daha da istikrarsız hâle geldi.

SURİYE: NORMALLEŞTİRME ÇABALARININ ÇÖKÜŞÜ VE ESED REJİMİNİN DAĞILMASI

BAE, Suriye'de Esed rejimini yeniden Arap dünyasına entegre etmeye çalışan ilk ülkelerden biri oldu. Diplomatik kanallar açıldı, ekonomik ilişki zemini hazırlandı ve rejimin uluslararası alanda meşruiyet kazanması için yoğun çaba harcandı.

Ancak tüm bu girişimlere rağmen rejim ülke genelindeki kontrolünü kaybederek yıkıldı.

Suriye'deki güç dengeleri tamamen değişti ve geçiş yönetimi süreci başladı. Esed'in çöküşü, BAE'nin bölgesel hesaplarının en görünür başarısızlıklarından biri hâline geldi.

BAE-SUUD EKSENİ: BÖLGEDE SEKÜLER BİR BLOK İNŞASI

BAE'nin uzun yıllardır uyguladığı seküler ve teknokratik devlet modeli artık yalnızca bir iç politika tercihi değil; bölgesel bir dış politika aracına dönüşmüş durumda. Suudi Arabistan'ın da Vision 2030 reformlarıyla aynı çizgiye gelmesi, Orta Doğu'da yeni bir ideolojik blok doğurdu.

Bu blok, Siyasal İslam'ın tüm varyantlarını tasfiye etmeyi, otoriter modernleşmeyi yaymayı ve toplumu devlet eliyle dönüştürmeyi hedefliyor. Ancak bu politikalar, çatışma alanlarını azaltmak yerine daha da artırıyor.

Katar ise bu eksenin dışında bırakılan ve sistemli biçimde baskı altına alınmaya çalışılan aktörlerden biri. 2017'deki Körfez Krizi, BAE ve Suudi Arabistan'ın Katar'ı bölgesel güç havzasından dışlama çabasının en somut örneği olarak hafızalarda yerini koruyor.

BÖLGENİN GELECEĞİNİ BELİRLEYEN TEHLİKELİ BİR GÜÇ MİMARİSİ

BAE'nin geniş bir coğrafyada yürüttüğü müdahaleler, sahada kalıcı bir düzen oluşturmaktan çok, savaşları uzatan, siyasi yapıları zayıflatan ve toplumsal dokuyu parçalayan sonuçlar üretti.

Abu Dabi ve Riyad'ın seküler ve otoriter modernleşme projesi, istikrar adına savunulsa da gerçekte bölgede kırılabilirliği derinleştiren bir güç mimarisine dönüşmüş durumda. Sudan'dan Libya'ya, Yemen'den Etiyopya'ya kadar yaşanan gelişmeler, bu politikanın bedelini en ağır şekilde ödeyenlerin bölge halkları olduğunu gösteriyor.

ABD'nin "Barış Masası" Stratejisi: Barış mı, Küresel Bağımlılık Düzeni mi?

• 5 Aralık 2025

ABD'nin farklı kriz bölgelerinde yürüttüğü barış girişimlerinin arka planında çatışmaları durduraktan çok jeopolitik avantaj elde etme, enerji ve maden kaynaklarına erişimi güvenceye alma ve ülkeleri Washington merkezli bir bağımlılık sistemine çekme stratejisinin bulunduğu değerlendiriliyor.

Dünya genelinde çatışma bölgelerinde "barış masası" kurma iddiasıyla devreye giren ABD, sahadaki diplomatik hamleleriyle dikkat çekiyor. Ancak uzmanlara göre Washington'ın bu süreçlerdeki temel motivasyonu, barışı tesis etmekten çok jeopolitik nüfuzunu genişletmek, enerji ve maden kaynaklarına erişimi garanti altına almak ve bölge ülkelerini kendi eksenine bağımlı kılmak. Azerbaycan'dan Güney Asya'ya, Mekong havzasından Afrika'nın kritik maden bölgelerine ve Ortadoğu'ya uzanan geniş coğrafyada aynı stratejik çizgi göze çarpıyor: Barış söylemi, çoğu zaman ABD çıkarlarını güçlendiren bir kaldıraç görevi görüyor.

AZERBAYCAN - ERMENİSTAN'DA ENERJİ KORİDORLARINI YENİDEN DİZAYN ETME ÇABASI

ABD, Ermenistan-Azerbaycan arasındaki barış sürecine diplomatik arabuluculuk ve enerji altyapısına yönelik teknik destek teklifleriyle dahil oldu. Bu girişimlerin temelinde Kafkasya'yı Rusya ve İran etkisinden uzaklaştırarak Batı-Türkiye eksenli enerji koridorlarını güçlendirme hedefi bulunuyor. Washington'ın amacı, bölgenin siyasi dengesini kendi çıkarlarına uygun şekilde yeniden şekillendirmek ve Avrupa'ya uzanan hatlar üzerindeki nüfuzunu artırmak.

DOSYA

Trump'ın Barış İllüzyonu

PAKİSTAN - HİNDİSTAN DOSYASINDA ÇİN'İ KUŞATMA STRATEJİSİ

Güney Asya'da ABD'nin barış söylemi, gerçekte Çin'i çevreleme politikasının bir parçası olarak öne çıkıyor. Washington, Hindistan ile savunma ve teknoloji alanlarında yakınlaşarak ülkeyi Çin'e karşı bölgesel denge unsuru hâline getirmeye çalışıyor. Pakistan tarafında ise yardımların şartlandırılması ve siyasi baskının artırılması hedefleniyor. Böylece ABD, hem Çin-Pakistan işbirliğini zayıflatmayı hem de Güney Asya'daki güç dağılımını kontrol etmeyi amaçlıyor.

TAYLAND - KAMBOÇYA'DA MEKONG HAVZASI ÜZERİNDEN ETKİ MÜCADELESİ

Güneydoğu Asya'da Washington, Mekong bölgesini stratejik bir rekabet alanı olarak görüyor. Tayland ve Kamboçya gibi ülkelerde ekonomik programlar, kalkınma projeleri ve bazı hedefli yaptırımlarla Çin'in altyapı ve yatırım hâkimiyetini kırmaya çalışıyor. ABD'nin barış mesajları, daha çok bölge ülkelerini Amerikan odaklı

ekonomik ve güvenlik ağlarına entegre etme isteğinin bir parçası olarak değerlendiriliyor.

KONGO – RUANDA HATTINDA MADEN REZERVLERİNE ERİŞİM YARIŞI

Kongo ile Ruanda arasındaki gerilimde ABD'nin arabuluculuk çabalarının merkezinde, bölgenin kritik maden kaynakları bulunuyor. Kobalt, koltan ve nadir toprak elementleri, elektrikli araçlar ve yüksek teknoloji için büyük önem taşıyor. Washington, barış sürecini ABD şirketlerinin bu rezervlere daha rahat ulaşabileceği anlaşmalarla eşleştirmeye çalışıyor. Böylece Çin'in Afrika'daki madencilik hâkimiyetini kırmak hedefleniyor.

GAZZE – İSRAİL ÇİZGİSİNDE BÖLGESEL GÜVENLİK MİMARİSİ

Ortadoğu'da ABD'nin barış girişimleri, İsrail merkezli bir güvenlik düzeni kurma stratejisiyle bağlantılı. Trump döneminde Körfez ülkeleriyle İsrail arasındaki normalleşme süreçleri desteklenerek bölgeyi İran karşıtı bir blok hâline getirme planı öne çıktı. Gazze meselesinde ise Washington'ın "istikrar" söylemi, pratikte İsrail'in güvenlik taleplerine uygun bir düzen inşa etmeyi amaçlıyor. Bu yaklaşım, bölge ülkelerini ABD'nin siyasi ve ekonomik eksenine daha sıkı bağlayan bir mimariyi beraberinde getiriyor.

ABD'NİN BARIŞ SÖYLEMİ Mİ, JEOPOLİTİK BAĞIMLILIK SİSTEMİ Mİ?

Farklı coğrafyalarda benzer örüntüler dikkat çekiyor: ABD, barış masalarını çoğu zaman enerji hatları, stratejik mineraller, güvenlik anlaşmaları ve bölgesel nüfuz mücadelesi için bir araç olarak kullanıyor. Bu nedenle Washington'ın barış girişimleri, tarafları ABD çıkarlarına uyumlu bir düzene entegre eden ve ekonomik-siyasi bağımlılığı güçlendiren bir stratejinin parçası olarak değerlendiriliyor.

● 5 Aralık 2025

Yemen'in en zengin bölgesi Hadramut'ta, BAE destekli Güney Geçiş Konseyi (GGK) güçlerinin vilayet merkezi Seyun ve kritik petrol sahalarını ele geçirmesi, ülkeyi fiilen kuzey ve güneye bölünmeye yaklaştırırken; ne GGK'ya ne de hükümete bağlı Hadramut Kabileleri İttifakı'nın sahada üçüncü bir güç olarak öne çıkması, "Yemen ikiye mi, yoksa üçe mi bölünecek?" sorusunu gündemin merkezine taşıyor.

Yemen'in güneydoğusundaki stratejik vilayet Hadramut, artık sadece iç savaşın yan cephelerinden biri değil; ülkenin gelecekteki siyasi haritasını belirleyecek başlıca düğüm noktasına dönüşmüş durumda.

Bir yanda Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) tarafından desteklenen Güney Geçiş Konseyi (GGK), güney Yemen'i kuzeyden ayırarak bağımsız bir "Güney devleti" kurma hedefiyle ilerliyor ve son hamlesiyle Hadramut'un başkenti Seyun'u ve kritik petrol sahalarını kontrol altına alıyor.

Diğer yanda, Hadramut'ta ne GGK'ya ne de uluslararası alanda tanınan Yemen hükümetine bağlı olan, vilayet için özerklik ve yerel kontrol talep eden Hadramut Kabileleri İttifakı sahada ayrı bir "Hadrami hat" kuruyor.

Bu tablo, yıllardır konuşulan "kuzey-güney eksenli ikiye bölünmüş Yemen" senaryosuna, Hadramut merkezli üçüncü bir siyasi eksen ihtimalini güçlü biçimde ekliyor.

BAE DESTEKLİ GÜNEY GEÇİŞ KONSEYİ HADRAMUT'TA İLERLİYOR

Yemen Ordusu İkinci Askeri Bölgesi'nin medya merkezinden yapılan açıklamaya göre, GGK'ya bağlı Özel Kuvvetler, Hadramut'taki "Kabileler İttifakı" güçlerinin elinde bulunan bölgelerin tamamını ele geçirdi. Aynı açıklamada, Hadramut platosunda faaliyet gösteren petrol şirketlerine ait sahaların da GGK kontrolüne geçtiği belirtildi.

Yetkililer, son iki gün içinde iki cephede çatışmalar yaşandığını aktarıyor:

- Hadramut yaylasında GGK güçleri ile Hadramut Kabileleri İttifakı arasında,
- Hadramut Vadisi'nde ise uluslararası tanınan hükümete bağlı Birinci Askeri Bölge güçleri ile GGK unsurları arasında.

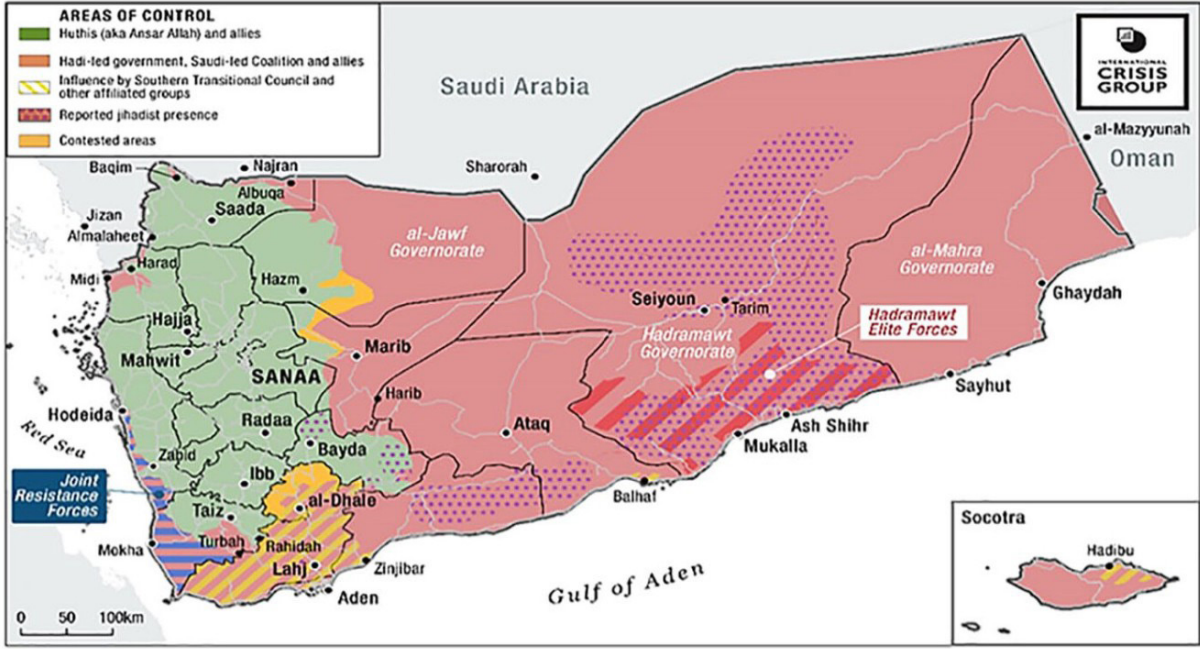
Yerel medya ve aktivistlere göre çatışmalarda ölü ve yaralılar bulunuyor. Askeri açıklamalarda, Kabileler İttifakı'nın ilk saldırıyı başlattığı, GGK Özel Kuvvetleri'nin karşılık vererek "saldırıyı püskürttüğü" ifade edildi.

Bu askeri tablo, Hadramut'un BAE destekli GGK ile Suudi Arabistan'a yakın hükümet güçleri ve yerel kabileler arasında sert bir nüfuz mücadelesine sahne olduğunu ortaya koyuyor.

SEYUN'UN DÜŞÜŞÜ VE GÜNEY DEVLETİ HAYALİ

Yemen'in en zengin bölgesi Hadramut'ta kritik gelişmeler yaşanıyor. Güney Geçiş Konseyi güçleri dün başkent Seyun'u ele geçirdi ve stratejik noktalara yerleşti. BAE tarafından desteklenen Konsey, güney Yemen'i kuzeyden ayırarak bağımsız devlet kurmayı hedefliyor.

Seyun'un GGK kontrolüne geçmesi, sadece idari bir merkez değişimi değil; Hadramut'un iç bölgelerine ve vadilerine açılan yolların, çevredeki petrol sahalarına giden güzergâhların, kuzey-güney arasındaki kara bağlantıları-

nın önemli bölümünün BAE destekli güçlerin eline geçmesi anlamına geliyor.

GGK, Aden ve çevresinde kurduğu fiili yönetimden sonra Sokotra Adası'nda da güç kazanmış; şimdi ise Hadramut'ta ilerleyerek, haritada kesintisiz bir "Güney kuşağı" oluşturma hedefine yaklaşıyor. Bu da klasik "kuzey-güney Yemen" ayrışmasını sahada her geçen gün daha somut hale getiriyor.

ATEŞKES ve PETROMASİLA: PETROL HATLARI ÜZERİNDE KIRILGAN DENGE

Öte yandan Hadramut'taki gerilim, sadece şehir ve üsler üzerinden değil, petrol hatları ve enerji altyapısı üzerinden de yürütülüyor.

Yemen resmi ajansı Saba Net'e göre, vilayetin merkezi Mukella'da Suudi Arabistan'ın gözetiminde, yerel yönetim ile Hadramut Kabileleri İttifakı arasında bir ateşkes anlaşması imzalandı.

Anlaşma:

- Tüm askeri ve medya kaynaklı tırmanışın durdurulması
- Kapsamlı bir çözüme ulaşılan kadar ateşkesin sürmesi
- Kabile İttifakı güçlerinin şirket sahalarından en az 1 km geri çekilmesi
- Şirketlere sivil ve askeri giriş-çıkışların engellenmemesi

- Tesisleri korumakla görevli birliklerin eski mevzilerine dönmesi
- PetroMasila şirketi personelinin işine geri dönmesi

Hadramut Kabileleri İttifakı, daha önce Mukella'nın doğusundaki PetroMasila tesislerini ele geçirmiş; bunun üzerine şirket 1 Aralık'ta petrol üretimini tamamen durdurduğunu açıklamıştı. Günlük 10 bin varil üretim kapasitesine sahip PetroMasila, aynı zamanda 75 megavatlık bir doğal gaz santralini işletiyor.

Şimdi imzalanan ateşkesle petrol sevkiyatı yeniden başlasa da, sahadaki fiili kontrolün kimin elinde olduğu ve bu gelirlerin kimin hanesine yazılacağı konusu, Hadramut'un geleceği açısından hayati önem taşıyor.

HADRAMUT KABİLELERİ İTTİFAKI: NE KUZAY NE GÜNEY

2013'te kurulan ve vilayet için özerklik talep eden Hadramut Kabileleri İttifakı, ne Güney Geçiş Konseyi'nin parçası ne de Sana merkezli ulusal hükümetin doğrudan kontrolünde.

Bu yapı:

- Hadramut'un yerel kimliğini ve çıkarlarını savunduğu
- Vilayetin kaynakları üzerinde yerel söz hakkı istediği

- Dış aktörlerin (BAE, Suudi Arabistan, vs.) petrol ve limanlar üzerinden kurduğu tahakküme karşı olduğu

GGK'nın Hadramut'u "güney devleti" projesine eklemek istemesi; Husilerin kuzeyde kendi fiili yönetimlerini sürdürmesi ve hükümetin zayıf konumu düşünüldüğünde, Hadramut Kabileleri İttifakı sahada giderek daha net bir "üçüncü eksen" olarak öne çıkıyor.

Bu da Hadramut'u, sadece kuzey – güney çekişmesinin bir parçası olmaktan çıkarıp, bağımsız bir Hadrami siyasi proje tartışmalarının merkezine yerleştiriyor.

YEMEN İKİYE Mİ, YOKSA ÜÇE Mİ BÖLÜNECEK?

Hadramut'taki son gelişmeler, yıllardır konuşulan basit "kuzey-güney" ayrışmasının ötesinde, daha karmaşık bir haritaya işaret ediyor:

- Kuzeyde Husilerin kontrol ettiği geniş coğrafya, fiilen ayrı bir siyasi yapı gibi işliyor.
- Güneyde BAE destekli GGK, Aden'den Seyun'a kadar uzanan hattı konsolide ederek bağımsız bir "Güney devleti" hedefini güçlendiriyor.
- Doğuda / Hadramut'ta ise Hadramut Kabileleri İttifakı ve diğer yerel aktörler, "ne kuzey ne güney" diyerek Hadramut odaklı üçüncü bir siyasi çizgi inşa etmeye çalışıyor.

Bu tablo, Yemen için muhtemel senaryoları şöyle özetliyor:

İkiye Bölünme Senaryosu:

- Kuzeyde Husi ağırlıklı bir yapı,
- Güneyde GGK liderliğindeki bir "Güney devleti"

Üçe Bölünme Senaryosu:

- Kuzey (Husiler)
- Güney (GGK)
- Doğu (Hadramut merkezli kabile ittifakları ve yerel elitlerin şekillendirdiği üçüncü bir yapı)

Hadramut'un zengin petrol kaynakları, geniş yüzölçümü ve ayrı yerel kimliği, bu üçüncü seçeneği her geçen gün daha gerçekçi kılıyor.

Dolayısıyla "Yemen resmen ikiye mi bölünüyor?" sorusuna bugün verilebilecek en gerçekçi cevap, şu şekilde olabilir:

Saha, Yemen'i önce fiilen ikiye, ardından da Hadramut merkezli üçüncü bir eksene doğru sürüklüyor.

Hadramut'ta Seyun'un düşüşü, petrol sahalarının el değiştirmesi ve Suudi Arabistan-BAE rekabetinin kabileler üzerinden yürütülmesi, bu uzun vadeli bölünmenin en somut habercileri olarak öne çıkıyor.

İsrail'in İşgal Ettiği Bölgeler

■ Lübnan

İşgal devleti **27 Kasım 2024**'te imzalanan ateşkesi **binlerce kez** ihlal etti.

■ Suriye

İşgal devleti **1000'den fazla** hava saldırısı ve **400'den fazla** kara saldırısı düzenledi.

800 km2 Suriye toprağını işgal etti.

■ Filistin

Gazze'nin **yüzde 70'i** insansızlaştırıldı.

Gazze'nin **yüzde 60'ı işgal altında**.

Batı Şeria'da **900 bin dönümlük alan** devlet arazisi ilan edildi.

→
İsrail'in işgalini sürdürdüğü noktalar

afrosya today

İsrail'in Sinsi "Refah" Oyunu: Gazze'de Yeniden "Nekbe" Tehlikesi

• 3 Aralık 2025

İsrail işgal rejimine bağlı COGAT, Gazze'nin dünyaya açılan tek kapısı olan Refah Sınır Kapısı'nın ateşkes süreci kapsamında yalnızca Gazze'den Mısır'a çıkışlar için açılacağını duyurdu. Kapının tek yönlü işlemesi, "Gazze'yi insansızlaştırma" ve Filistinlileri kalıcı sürgüne zorlama planlarının yeni bir halkası olarak yorumlanırken, Refah'tan Mısır'a geçen Gazzelilerin geri dönüş hakkına dair hiçbir garanti verilmemesi endişeleri büyütüyor.

İsrail işgal rejiminin Gazze'deki sivil nüfusu dağıtmaya ve kuşatmayı kalıcılaştırmaya dönük adımlarına bir yenisini daha ekledi. İşgal rejiminin Filistin Topraklarındaki Hükümet Aktivitelerini Koordinasyon Birimi (COGAT), ateşkes süreci kapsamında Gazze Şeridi'nin dış dünya ile tek bağlantı noktası olan Refah Sınır Kapısı'nın "önümüzdeki günlerde" sadece Gazze'den Mısır'a çıkışlar için açılacağını duyurdu.

Açıklamada, Gazze'ye geri dönmek isteyen Filistinlilerin akıbetine ilişkin hiçbir ifade yer almazken, sınır kapısının Avrupa Birliği'ne bağlı AB Sınır Yardım Misyonu (EUBAM) gözetiminde ve Mısır'la koordinasyon halinde işletileceği belirtildi.

Bu tek yönlü açılım, savaş boyunca "Gazzelilerin gönüllü göçünü teşvik etme" çağrılarını yapan radikal Siyonist bakanların açıklamaları, Gazze'nin büyük bölümünün "buffer zone (tampon bölge)" adı altında boşaltılması ve

işgal rejimi liderliğinin Gazze'yi parçalara ayırma planlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, Gazze'yi insansızlaştırmaya dönük stratejisinin somut bir parçası olarak görülüyor.

REFAH KAPISI SADECE GAZZE'DEN ÇIKIŞ İÇİN AÇILIYOR

İsrail basınına yansıyan haberlere göre COGAT, "ateşkes anlaşması ve siyasi iradedenden gelen talimatlar doğrultusunda" Refah Sınır Kapısı'nın tek yönlü olarak işletileceğini, yani Gazze'den Mısır'a çıkışlara izin verileceğini açıkladı.

Buna göre;

- Refah Sınır Kapısı, Gazze'den ayrılmak isteyen Filistinlilerin Mısır'a geçişi için açılacak.
- Her geçiş, işgal rejiminin "güvenlik onayı"na tabi olacak ve Mısır makamlarıyla koordinasyon içinde yürütülecek.

Sınırın Filistin tarafında AB'ye bağlı AB Sınır Yardım Misyonu'nun (EUBAM Refah) görev yapacağı, bu misyonun "tarafsız üçüncü taraf" olarak geçişleri izleyeceği bildirildi.

COGAT'ın duyurusunda, Gazze'ye dönmek isteyen Filistinlilerin geçişine izin verilip verilmeyeceğine dair herhangi bir ifade yer almadı. Bu suskunluk, Refah'ın fiilen "tek yönlü tahliye koridoru"na dönüştürüleceği kuşkusunu güçlendiriyor.

AB MİSYONU VE MİSİR'LA KOORDİNASYON

Açıklamaya göre Refah'taki geçişler, işgal rejimi, Mısır ve AB misyonu arasında kurulacak üçlü koordinasyonla işleyecek.

AB'nin 2005'te kurulan ve zaman zaman askıya alınan EUBAM Refah misyonu, son ateşkes süreciyle birlikte yeniden devreye alınıyor.

Misyonun görünürdeki hedefleri;

- Filistin tarafının (Mahmud Abbas yönetimi) sınır yönetimi kapasitesini desteklemek
- Taraflar arasında güven tesisine katkı sunmak
- Geçişlere "uluslararası gözlem" görüntüsü kazandırmak

Ancak sahadaki gerçeklikte, işgal rejiminin Gazze üzerindeki tam askerî kontrolü, Refah'ın Filistinliler açısından hâlâ işgal koşullarında bir "sınır kapısı" olduğunu gösteriyor. Gazze tarafı 2024'teki Refah saldırısıyla fiilen işgal güçlerinin kontrolüne geçmiş, Mısır da buna tepki olarak kapıyı kapatmıştı.

GAZZE'Yİ İNSANSIZLAŞTIRMA HEDEFİNE DAİR SOMUT EMARELER

Refah Kapısı'nın sadece çıkış yönünde açılması, tek başına teknik bir düzenleme değil; işgal rejiminin Gazze'yi olabildiğince boşaltma stratejisinin yeni bir ayağı olarak okunuyor.

Bu değerlendirme, son iki yılda ortaya çıkan şu somut gelişmelere dayanıyor;

"Gönüllü göç" çağrıları:

İsrail işgal rejiminin radikal Finans Bakanı Bezalel Smotrich, Gazze'deki Filistinlilerin "gönüllü göçe teşvik edilmesi" gerektiğini, nüfusun önemli bir kısmının başka ülkelere gönderilmesinin "doğru çözüm" olacağını açıkça savundu.

Bakanların "yeniden iskân" konferansları:

Çok sayıda bakan ve koalisyon milletvekilinin katıldığı toplantılarda, Gazze'ye Yahudi yerleşimlerinin yeniden kurulması ve Filistinlilerin "gönüllü göç" adı altında ülkeden çıkarılması dile getirildi. İnsan hakları örgütleri bu planları açıkça "etnik temizlik" olarak niteledi.

Depopüle edilen ve tampon bölgeler:

Çeşitli saha raporlarına göre Gazze'nin önemli bir kısmı, ağır bombardıman ve zorunlu tahliye emirleriyle tamamen boşaltılmış "güvenlik kuşağı"na çevrildi; bazı çalışmalar, toprakların yüzde 35-66'sının fiilen sivil yerleşime kapatıldığını aktarıyor.

Gazze'yi "bölme" beyanları:

İşgal rejimi Başbakanı Binyamin Netanyahu, Gazze'de yeni askerî koridorlar inşa ederek Gazze'yi fiilen parçalara ayırma, geniş "askerî hatlar" ve yeni "koridorlar" oluşturma planlarını kamuoyunda açıkça dile getirdi. Bu açıklamalar, kalıcı bir yeniden dizayn ve nüfus mühendisliği niyetine işaret ediyor.

Bu tablo, Refah Sınır Kapısı'nın iki yönlü, kontrollü ve insani geçişi sağlayan bir kapı olmaksızın çıkıp, Gazzelilerin "gidişinin teşvik edildiği", dönüşlerinin ise belirsiz bırakıldığı bir sürgün hattına dönüştürüldüğü yönündeki kaygıları güçlendiriyor.

DÖNÜŞ HAKKI BELİRSİZ: REFAH'TAN ÇIKAN GAZZELİLER GERİ GELEBİLECEK Mİ?

COGAT'ın son duyurusunda, Refah üzerinden Mısır'a geçecek Filistinlilerin Gazze'ye geri dönüş hakları konusunda hiçbir güvence yer almıyor. Bu, özellikle savaşın ilk dönemlerinde yaralı, hasta veya pasaport sahibi olduğu için Refah üzerinden Mısır'a çıkmak zorunda kalan binlerce Gazzeli için kritik bir soru.

Geçmiş aylarda sınırlı bazı adımlar atılmış olsa da bunlar son derece kısıtlı ve istisnai kaldı.

Ekim 2025'te, işgal rejimine yakın kaynaklar ve bazı resmî açıklamalar, savaş başladığından bu yana ilk kez Mısır'da bulunan bazı Gazze sakinlerinin Refah üzerinden geri dönüşüne "belli mekanizmalar ve güvenlik onayı çerçevesinde" izin verileceğini duyurdu.

Ancak bu uygulama, hem sayı hem de kriterler bakımından son derece sınırlı kaldı; geniş kitleleri kapsayan, şeffaf ve kalıcı bir "geri dönüş hakkı"na dönüşmedi.

Bugün yapılan tek yönlü açılış duyurusunda ise Gazze'ye geri dönüşe dair hiçbir net ifade olmaması, Refah'tan ayrılacak Gazzelilerin fiilen "sürgün" riskiyle karşı karşıya bırakıldığı yönündeki yaklaşımları güçlendiriyor.

REFAH'TAN MISIR'A GEÇENLERİN DÖNÜŞÜYLE İLGİLİ NE BİLİYORUZ?

2023–2025 arasındaki dönemde Refah'tan Mısır'a geçen Gazzelilerin büyük çoğunluğu için serbest ve düzenli bir geri dönüş mekanizması yoktu. Ara ara, hasta ve yaralıların veya belli listelere giren kişilerin dönüşüne dair sınırlı ve kapalı kapılar ardında yürütülen koordinasyonlar yapıldı.

Son açıklamada, Refah'ın sadece çıkış yönünde açılacağı; Gazze'ye dönmek isteyenlerin geçişine dair ise hiçbir net taahhüt verilmedi. Bu durum, yeni kararın Gazzelilerin geri dönüşünü değil, Gazze'den çıkışını kolaylaştıran ve Gazze'yi kademeli olarak insansızlaştırma hedefiyle uyumlu bir adım olduğu yönündeki değerlendirmeleri güçlendiriyor.

Knesset Araştırma ve Bilgi Merkezi'ne göre, 2024'n başından Temmuz 2025'e kadar 279 İsraili asker intihar girişiminde bulundu, bu da yaklaşık her yedi girişimde bir ölüm anlamına geliyor.

İşGALCİLER KENDİLERİNİ **YOK EDİYOR!**

7 Ekim 2023'ten bu yana **intihar**
eden işgal askeri sayısı **61'e yükseldi.**

afroşya today

Fransa'da "İslamofobik" Rapor: 16 Yaş Altına Oruç ve Tesettür Yasası

• 1 Aralık 2025

Fransa Senatosu'ndaki sağ kanadın hazırladığı yeni rapor, 16 yaş altı çocuklara başörtüsü ve Ramazan orucu yasağı dahil, doğrudan Müslüman aileleri hedef alan 17 maddelik sert bir paket öneriyor. Hukukçular, tekliflerin bir bölümünün anayasa ve çocuk haklarıyla açıkça çeliştiğini vurgularken, Müslüman toplumu ve özellikle Türkiye kökenli aileler yeni bir "kurumsal İslamofobi" dalgasından endişe ediyor.

Fransa'da Les Républicains (LR) partisinden 29 sağ senatörün imzasını taşıyan ve Jacqueline Eustache-Brinio'nun başkanlığında hazırlanan yeni rapor, "İslami etkiyle mücadele" iddiasıyla kamuoyuna sunuldu. Yaklaşık 100 sayfalık çalışma, "İslam: Ulusal birlik ve bütünlüğümüze engel mi?" başlığını taşıyan ve 17 maddeden oluşan kapsamlı bir paketle, ülke genelinde bir tür "cumhuriyetçi yeniden silahlanma" çağrısı yapıyor.

Raporun en çok tartışılan maddeleri, 16 yaşından küçük çocukların kamusal alanda başörtüsü takmasının ve ramazan ayında oruç tutmalarının yasaklanmasını öngörüyor. Okul gezilerinde başörtülü annelerin refakatçi olmasının engellenmesi, spor karşılaşmalarında tüm dini sembollerin yasaklanması, zorla evliliklere yönelik yeni kontrol mekanizmaları ve vize yetkilerinin tamamen İçişleri Bakanlığı'na devredilmesi de paketin öne çıkan başlıkları arasında yer alıyor.

Fransız hukukçular, özellikle başörtüsü ve oruç yasaklarının hem ülke anayasası hem de Avrupa insan hakları standartlarıyla ciddi biçimde çelişebileceği uyarısında bulunuyor. İnsan hakları savunucuları ve Müslüman temsilciler ise, "İslam ile mücadele" adı altında Müslüman toplumun tehdit gibi gösterildiğini, bunun da toplumsal uyumu derinden sarsacağını belirtiyor.

DOSYA

Fransa'da İslamofobik Rapor: 16 Yaş Altına Tesettür Yasası

SENATO'DAN "İSLAMİ ETKİ" RAPORU

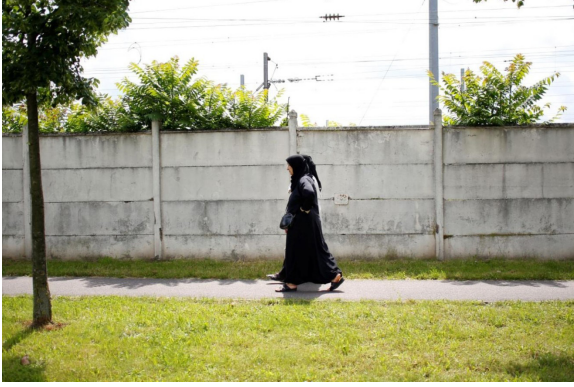
Rapor, Fransa'daki sağ senatörlerin uzun süredir sürdürdüğü "İslam ile mücadele" gündeminin yeni halkası niteliğinde. LR grubuna mensup 29 senatörün hazırladığı çalışma, Ocak-Mayıs 2025 arasında yürütülen oturumlar, uzman dinlemeleri ve saha incelemelerinin ardından tamamlandı.

Metin, Müslümanlığı "ulusal birlik ve laiklik için yapısal tehdit" olarak tanımlıyor ve "Müslüman sızma" (kurumlara sızma) söylemini merkezine alıyor. Senatörler, 2021'de kabul edilen "Cumhuriyet İlkelerini Güçlendirme Yasası"nın da yetersiz kaldığını savunarak, daha sert ve hedefi daraltılmış yeni adımlar istiyor.

Rapora akademik destek veren isimler arasında, "İslamcılık" üzerine çalışmalarıyla bilinen Florence Bergeaud-Blackler gibi isimlerin yer aldığı, Fransız basınına da yansdı. Bu durum, metnin ideolojik çerçevesi üzerine tartışmaları daha da alevlendirdi.

TESETTÜR VE ORUÇ İÇİN 16 YAŞ SINIRI

Paketin en sert maddesi, 16 yaş altındaki kız çocuklarına kamusal alanda başörtüsünün yasaklanması. Raporda başörtüsü, "cinsiyetçiliğin bayrağı" ve "toplumsal kontrol aracı" olarak tanımlanıyor. Aynı şekilde, 16 yaş altındaki çocukların Ramazan ayında oruç tutmasının da "psikolojik şiddet içeren bir eğitim biçimi" olduğu iddia edilerek yasaklanması savunuluyor.

Bu yaklaşım, Fransa'daki aile özgürlüğü, dini eğitim hakkı ve ebeveynlerin çocuklarının inanç terbiyesindeki rolüne doğrudan müdahale olarak okunuyor. Müslüman STK'lar ve bazı çocuk hakları savunucuları, "çocuğu koruma" söyleminin aslında "Müslüman kimliği kriminalize etmenin aracı haline getirildiğini" vurguluyor.

OKUL GEZİLERİNDE BAŞÖRTÜLÜ ANNELERE YENİ YASAK

Rapor, yıllardır Fransa'da tartışılan bir başlığı da yeniden gündeme taşıyor: Okul gezilerine ve sınıf dışı etkinliklere gönüllü olarak katılan, başörtülü annelerin konumu. Sağ senatörler, bu annelerin "fiilen kamu hizmetine katkı sunan" kişiler sayılması gerektiğini ve bu nedenle "dini tarafsızlık" kuralına tabi olmaları gerektiğini iddia ediyor.

Bu öneri hayata geçerse, başörtülü annelerin çocuklarının okul etkinliklerinde gönüllü refakatçi olarak yer alması engellenebilecek. Hukukçular ise, bu tür bir düzenlemenin yalnızca Müslüman kadınları hedef alması nedeniyle açık biçimde ayrımcı olacağı ve anayasal eşitlik ilkesiyle bağdaşmayacağı uyarısında bulunuyor.

SPOR, VİZE VE ZORLA EVLİLİK MADDELERİ

Raporun diğer maddeleri de doğrudan Müslümanları ilgilendiren düzenlemeler içeriyor;

Spor karşılaşmalarında dini semboller: Senatörler, müsabakalarda başörtüsü dahil tüm "dini sembollerin" yasaklanması için yasal düzenlemenin hızla tamamlanmasını istiyor. Bu madde, özellikle Müslüman kadın sporcuları hedef aldığı için daha önce de tepkilere neden olmuştu.

Zorla evliliklere karşı yeni kontrol: Yurt dışında kıyılan nikâhlarda çiftlerin konsolosluklarda ayrı ayrı dinlenmesi ve zorla evlilik şüphesinde işlemlerin durdurulması öneriliyor.

Vize yetkisinin İçişleri'ne devri: Tüm vize işlemlerinin tamamen İçişleri Bakanlığı'nın denetimine geçirilmesi, "güvenlik" kriterlerinin daha da politize edilmesi riskini beraberinde getiriyor.

Seçilmişler için dini tarafsızlık: Raporda ayrıca, özellikle yerel yöneticiler başta olmak üzere seçilmiş temsilcilerin görevlerini ifa ederken dini sembol taşımalarının yasaklanması da teklif ediliyor.

Bu maddeler, Müslümanların kamusal alanda görünürlüğüne aşamalı olarak azaltan, hatta ortadan kaldıran bir çizgiye işaret ediyor.

ANAYASA VE ÇOCUK HAKLARIYLA ÇELİŞEN HÜKÜMLER

Fransız basınında konuşan pek çok hukukçu, başörtüsü ve oruç yasaklarının hem ülkenin anayasal düzeni hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile açık biçimde çelişeceğini belirtiyor. Özellikle din ve vicdan özgürlüğü, ayrımcılık yasağı ve aile hayatına saygı haklarının ağır şekilde ihlal edileceği vurgulanıyor.

Daha önce LR lideri Laurent Wauquiez tarafından Ulusal Meclis'e sunulan, küçük yaşta ki kız çocuklarına başörtüsü yasağını içeren benzer bir yasa önerisi de "anayasaya uygunluk" tartışmalarının göbeğine oturmuş; pek çok anayasa hukukçusu bu girişimi "radikal biçimde anayasaya aykırı" olarak nitelemişti.

Bazı uzmanlar, söz konusu yasa ve raporların uygulanması hâlinde, konunun hem Fransa Anayasa Konseyi'ne hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşınmasının kaçınılmaz olacağını kaydediyor.

MÜSLÜMAN TOPLUM ENDİŞELİ

Raporun basına yansımalarıyla birlikte, Fransa'da laiklik, din özgürlüğü ve toplumsal uyum tartışmaları yeniden alevlendi. İnsan hakları örgütleri ve Müslüman temsilciler, "İslam ile mücadele" kavramının pratikte Müslüman kimliği hedef alan bir güvenlik söylemine dönüştüğüne dikkati çekiyor.

Özellikle Türkiye ve Kuzey Afrika kökenli ailelerin yoğun yaşadığı mahallelerde, bu tür yasa önerilerinin yeni ayrımcılık dalgalarını tetikleyebileceğine, öğrenciler ile veliler üzerinde ek bir baskı oluşturacağına vurgu yapılıyor. Uzmanlara göre, başörtüsü ve oruç gibi temel ibadetlere getirilen yasaklar sadece inanç özgürlüğünü daraltmakla kalmıyor; aynı zamanda genç Müslümanların Fransa'ya aidiyet duygusunu da zedeliyor.

Bu nedenle pek çok gözlemci, söz konusu raporu yalnızca iç hukuk ve laiklik tartışmalarının değil, aynı zamanda Avrupa'da yükselen İslamofobik eğilimlerin yeni ve tehlikeli bir halkası olarak görüyor. Fransa'nın, din özgürlüğü ve insan hakları alanındaki tarihsel iddiasını koruması için, güvenlik söylemi ile temel haklar arasında daha dengeli ve adil bir çizgiye dönmesi gerektiği vurgulanıyor.

Avustralya'daki Saldırının Hedefi CHABAD: Mesihçi Örgüt Yeniden Gündemde

• 17 Aralık 2025

Avustralya'nın Sidney kentindeki Bondi Plajı'nda düzenlenen "Hanuka" organizasyonu sonrası gündeme gelen Siyonist örgüt CHABAD, Gazze'de saldırılardaki rolü, İsrail yönetimiyle ideolojik bağları, ABD ve KKTC'deki tartışmalı faaliyetleri ile İslam ülkelerindeki artan etkinliği nedeniyle yeniden uluslararası kamuoyunun odağına yerleşti.

Sidney Bondi Plajı'ndaki saldırı ardından dikkatler, soykırımcı Netanyahu ile ideolojik bağları olduğu bilinen Siyonist Mesihçi örgüt CHABAD'a çevrildi. Gazze'deki saldırılarda fiili rol almaları, ABD'de bulunan bir sinagogda ortaya çıkan gizli tüneller, KKTC'deki geniş çaplı arazi alımları ve İslam ülkelerindeki faaliyetleri, örgütün yalnızca dini değil küresel ve politik bir yapı olduğu tartışmalarını yeniden gündeme getirdi.

CHABAD NASIL BİR YAPI?

Uluslararası basına ve araştırma dosyalarına yansıyan bilgilere göre CHABAD, Siyonist Mesihçi bir dini-ideolojik örgüt olarak tanımlanıyor. Örgütün, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun da mensubu olduğu bir yapı olduğu sıkça dile getiriliyor.

CHABAD inancına göre Netanyahu'nun, Mesih geldiğinde Kudüs'ün anahtarını teslim edecek kişi olacağına inanıldığı aktarılıyor. Bu inanç, örgütün dini söyleminin İsrail siyasetinin en üst kademeleriyle iç içe geçtiği yönündeki değerlendirmeleri güçlendiriyor.

GAZZE'DEKİ SALDIRILAR VE CHABAD

CHABAD, Gazze'de yürütülen soykırım sürecinde en etkili dini yapılardan biriydi. Çok sayıda CHABAD mensubunun Gazze'deki saldırılarda fiilen görev aldığı çeşitli kaynaklar üzerinden defalarca doğrulandı.

Sosyal medyaya ve uluslararası basına yansıyan görüntülerde, Gazze'de kullanılan bazı İsrail tanklarının üzerinde CHABAD flamlarının yer aldığı görülüyor. Ayrıca Gazze'de "CHABAD House" adı altında yapılar açıldığı ve örgütün bölgede dini-sivil faaliyet yürüttüğü belirtiliyor.

ABD'DE SINAGOG İÇİNDE GİZLİ TUNEL SKANDALI

CHABAD'a ilişkin en çarpıcı olaylardan biri ABD'nin New York kentinde yaşandı. CHABAD bağlantılı bir sinagogun altında gizli bir

tünel ağı tespit edilmesi, uluslararası basında geniş yankı buldu.

Polis raporlarına yansıyan bilgilere göre tünellerde kanlı yataklar ve bebek arabaları bulundu. Olay sırasında tünellere saklanan bazı Siyonistlerin gözetimine alındığı bildirildi. Bu gelişme, örgütün ABD'deki yapılanmasının da tartışmaya açılmasına neden oldu.

KKTC'DEKİ ARAZİ ALIMLARI VE GÜVENLİK TARTIŞMASI

CHABAD'ın faaliyet alanlarından biri olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) de öne çıkıyor. Ortaya çıkan bilgilere göre örgüt, İsrail bağlantılı kişilerin taşınmaz mal edinme sürecini organize eden bir yapı konumunda.

Tespit edilebildiği kadarıyla bu süreçte yaklaşık 25 bin dönüm arazinin satın alındığı ifade ediliyor. Bu durum, KKTC'de egemenlik, güvenlik ve demografik yapı tartışmalarını da beraberinde getirdi.

İSLAM ÜLKELERİNDE CHABAD YAYILIMI

CHABAD'ın yalnızca Batı'da değil, İslam ülkelerinde de giderek artan bir etki alanı oluşturduğu görülüyor. Körfez ülkeleri, Orta Asya ve Doğu Akdeniz hattında açılan CHABAD House merkezleri, örgütün dini faaliyetlerinin ötesine geçen bir yapılanma kurduğu yönünde değerlendirmelere yol açıyor.

Uzmanlar, CHABAD'ın bu ülkelerde dini temsil kisvesi altında sivil, kültürel ve lojistik ağlar oluşturduğunu, bu ağların zamanla İsrail'in bölgesel politikalarıyla uyumlu hâle geldiğini belirtiyor.

BAE'DEKİ HAHAM SALDIRISI, TÜRKİYE'YE SİĞİNMA VE İADE SÜRECİ

CHABAD'ın İslam dünyasındaki faaliyetlerine dair en dikkat çekici olaylardan biri, 24 Kasım 2024'te Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) yaşandı. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, işgal rejiminin üst düzey subaylarından biri olduğu ve aynı zamanda CHABAD üyesi olduğu belirtilen bir haham, BAE'de düzenlenen saldırıda öldürüldü.

Olayın ardından saldırıyı gerçekleştirdiği öne sürülen üç Özbek Müslüman, BAE'den kaçarak Türkiye'ye sığındı. Türkiye güvenlik birimleri tarafından yakalanan şahıslar, kamuoyunda oluşan yoğun tepkilere rağmen BAE'ye iade edildi.

İfade süreci, insan hakları çevreleri ve bazı sivil toplum kuruluşları tarafından sert şekilde eleştirilirken, BAE yargısı tarafından yargılanan üç Özbek Müslüman'ın idam cezasına çarptırıldığı bildirildi. Söz konusu karar, bölgesel ve uluslararası düzeyde yeni tartışmaları da beraberinde getirdi.

İsrail ve Batı medyası saldırıyı "antisemitik cinayet" olarak sunarken, bölgedeki bazı çevreler CHABAD'ın Körfez ülkelerindeki varlığının güvenlik ve siyasi boyutlarıyla sorgulanması gerektiğini dile getirdi. Olay, örgütün yalnızca dini değil, jeopolitik gerilimlerin merkezinde yer alan bir aktör hâline geldiği tartışmalarını derinleştirdi.

NORMALLEŞME SONRASI HIZLANAN FAALİYETLER

Analistlere göre İsrail ile bazı Arap ülkeleri arasında yürütülen normalleşme süreçleri, CHABAD'ın bölgedeki faaliyetlerini hızlandırdı. BAE başta olmak üzere Körfez ve Orta Asya'da açılan merkezler, bu sürecin saha yansımaları olarak değerlendiriliyor.

Bu tablo, CHABAD'ın yalnızca dini ihtiyaçlara cevap veren bir yapıdan ziyade, küresel ölçekte etkisi olan ideolojik ve politik bir ağ olarak hareket ettiği yönündeki iddiaları güçlendiriyor.

İsrail'in "Antisemitizm" Oyunu: Eleştiriler Susturuluyor

• 18 Aralık 2025

ABD ve Avrupa'da İsrail'i eleştirmek, akademiden siyasete kadar birçok alanda "antisemitizm" suçlamasıyla bastırılıyor. Bu suçlama, İsrail'in işgal ve soykırım politikalarını görünmez kılmak için bir silah olarak kullanılıyor.

Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'da yaşayanlar için yazılı olmayan bir kural var: İsrail'i eleştirme. Akademide, medyada, iş dünyasında ya da siyasette yer alanlar için bu kuralın ihlali ağır bedeller doğuruyor. İsrail politikalarına yönelik en temel eleştiri dahi "antisemitizm" suçlamasıyla karşılık buluyor. Bu suçlama, Yahudi olmayı, Holokost'ta ailesini kaybetmiş olmayı ya da hayatını Holokost çalışmalarına adanmış olmayı bile geçersiz kılıyor.

BELİRSİZ VE SINIRSIZ BİR SUÇ TANIMI

Antisemitizm suçlaması, nerede başlayıp nerede bittiği belirsiz bir tanıma dayanıyor. Zaman ve mekân sınırı olmayan bu tanım, İsrail'in sınırları gibi muğlak ve geniş. Uygulamada, İsrail'e yöneltilen her sert eleştiri bu kapsama sokulabiliyor. Böylece siyasi eleştiri, hukuki bir suç gibi muamele görüyor.

TARİHSEL ANLATILARLA KURULAN KALKAN

Batı'da hâkim olan anlatıya göre antisemitizm, antik çağdan bugüne uzanan kesintisiz bir nefret zinciri olarak sunuluyor. Tapınağın yıkımı, Orta Çağ'daki iftiharlar, pogromlar, Ho-

lokost ve İsrail'e yönelik eleştiriler tek bir tarihsel hat üzerinde birleştiriliyor. Bu yaklaşım, Holokost'u insanlık tarihinin büyük bir suçu olmaktan çıkarıp İsrail'in güncel politikalarını koruyan dokunulmaz bir zırha dönüştürüyor.

İSRAİL'E ÖZEL DOKUNULMAZLIK

Dünyanın en güçlü ülkeleri dahi sert biçimde eleştirilebilirken, İsrail bu eleştirinin dışında tutuluyor. ABD, İngiltere, Fransa veya Almanya yerden yere vurulabilirken, İsrail'in işgal, soykırım ve mülksüzleştirme politikaları hakkıyla eleştirilemiyor. Batı Şeria'da Filistinlilerin evleri gasp edilirken "işgalci" ifadesi bile özenle kaçınılan bir kelime haline geliyor.

IHRA TANIMI VE SİSTEMATİK SUSTURMA

2000 yılında hazırlanan ve kısa sürede ABD ve Avrupa'da fiili bir yasa gibi uygulanan Uluslararası Holokost Anma Birliği'nin antisemitizm tanımı, İsrail eleştirisine karşı temel dayanak haline getirildi. Bu tanım, İsrail'i eleştiren akademisyenlerin, öğrencilerin ve aktivistlerin hedef alınmasının önünü açtı. Üniversitelerden uzaklaştırmalar, görevden almalar ve yargı süreçleri bu çerçevede yürütüldü.

AKADEMİ VE SİVİL TOPLUM HEDEFTE

İsrail'in Filistin'deki suçlarını belgeleyen akademisyenler ve araştırmacılar antisemitizmle suçlandı. İsrail mallarına yönelik boykot çağrıları dahi bu kapsamda değerlendirildi. Gazze'deki soykırıma karşı barışçıl sivil tepkiler, bazı Avrupa ülkelerinde yasaklandı. Hatta işgal altındaki topraklardan gelen ürünlerin etiketlenmesi bile antisemitik eylem olarak tanımlandı.

SOYKIRIM ELEŞTİRİSİ BİLE SUÇ SAYILIYOR

İsrail'in Gazze'de yürüttüğü saldırıları Nazilerin politikalarıyla karşılaştırmak, Filistinlilerin kendi yaşadıklarını tarihsel örneklerle ifade etmesi dahi suç kapsamına alınıyor. Böylece mağdurun dili susturuluyor, failin suçu görünmez kılınıyor.

İSRAİL HUKUKUN ÜZERİNDE KONUMLANDIRILYOR

İsrail, uluslararası hukuku hiçe sayan, yaptırım ve denetimlerden muaf tutulan bir devlet olarak korunuyor. Antisemitizm tanımı, bu ayrıcalıklı konumun en güçlü aracı haline getiriliyor. Suç tanımı genişledikçe İsrail'in işgal haritası da genişliyor.

FİLİSTİN İÇİN HAKİKAT YÜKSEK SESLE SÖYLENİYOR

Buna rağmen dünya genelinde milyonlarca insan, İsrail'in dokunulmazlık zırhını delmeye başladı. ABD ve Avrupa'da Yahudi akademisyenler, öğrenciler ve aktivistler Filistin halkıyla omuz omuza duruyor. Filistin Devleti'ni tanıyan ülkelerin sayısı artıyor. Bugün BM üyesi ülkelerin büyük çoğunluğu Filistin'i tanımış durumda.

Levant'ı Kurutma Politikası: İsrail Etrafını Yok Ediyor

• 19 Aralık 2025

İşgalci İsrail, Levant bölgesindeki nehirler ve yeraltı suları üzerinde kurduğu kontrolle Filistin başta olmak üzere bölge ülkelerinde suya erişimi kısıtlıyor. Uzmanlara göre bu politika, kıtlığı derinleştiren siyasi bir tercih.

Levant bölgesinde yaşanan su krizi, iklim koşullarıyla açıklanamayacak kadar derin. Bölgedeki birçok kaynak, İsrail'in kontrolü altında bulunuyor. Bu durum, özellikle Filistin topraklarında suya erişimde ciddi eşitsizliklere yol açarken, komşu ülkeleri de etkileyen bölgesel bir sorun haline geliyor.

SU KAYNAKLARI ÜZERİNDE TEK TARAFLI KONTROL

Batı Şeria'daki yeraltı suları, Ürdün Nehri havzası ve Cebel eş-Şeyh'ten beslenen sistemler büyük ölçüde İsrail tarafından yönetiliyor. Su altyapısına yönelik izin mekanizmaları, Filistinlilerin yeni kuyu açmasını veya mevcut sistemleri onarmasını neredeyse imkânsız kılıyor. Böylece su, temel bir ihtiyaç olmaktan çıkıp siyasi bir baskı aracına dönüşüyor.

FİLİSTİN'DE GÜNLÜK HAYATI ETKİLEYEN EŞİTSİZLİK

Batı Şeria'da İsrailli işgalciler yüksek miktarda su tüketirken, Filistinli köylerde insanlar sınırlı suyla yaşamını sürdürmek zorunda kalıyor. Günlük su kullanımı uluslararası sağlık standartlarının altına düşerken, tarım ve hayvancılık da ciddi zarar görüyor. Bu tablo, suyun adaletsiz paylaşımının sosyal ve ekonomik sonuçlarını gözler önüne seriyor.

GAZZE'DE DERİNLEŞEN SUSUZLUK

Gazze'deki durum ise krizin en ağır boyutunu yansıtıyor. Uzun süredir uygulanan abluka nedeniyle su altyapısı büyük ölçüde işlevsiz hale gelmiş durumda. Temiz suya erişim sınırlı, yeraltı sularının çoğu ise içilemez halde. Enerji ve onarım kısıtlamaları, sorunun kalıcı hale gelmesine neden oluyor.

BÖLGE ÜLKELERİ DE ETKİLENİYOR

İsrail'in su politikaları yalnızca Filistin'i değil, Ürdün, Lübnan ve Suriye gibi ülkeleri de etkiliyor. Ürdün Nehri üzerindeki kontrol, Ürdün'ü dışarıdan su almaya zorlayan bir bağımlılık ilişkisi yaratıyor. Lübnan'daki bazı su kaynaklarına yönelik müdahaleler ise zaman zaman bölgesel gerilimleri tırmandırıyor.

İKLİM KRİZİYLE BİRLİKTE ARTIYOR

İklim değişikliğiyle birlikte kuraklık artarken, suya erişimdeki bu eşitsizlikler daha da belirginleşiyor. Filistinlilerin iklim koşullarına uyum sağlayacak altyapı yatırımlarından mahrum bırakılması, su krizini derinleştiriyor ve bağımlılığı artırıyor.

Levant bölgesinde yaşanan su sorunu, doğal bir kıtlıktan çok, İsrail'in uyguladığı adaletsiz ve tek taraflı su politikalarının sonucu olarak değerlendiriliyor. Uzmanlar, su kaynaklarının eşit ve adil paylaşımı sağlanmadan bölgede kalıcı barış ve istikrarın mümkün olmayacağını vurguluyor.

Gazze Sonrası Çöküş Süreci: İsrail Bölgesel ve Küresel Çıkmazda

• 19 Aralık 2025

Gazze'deki sözde ateşkesin ardından geçen 60 gün, İsrail'in askeri, ekonomik ve siyasi kırılmasını daha görünür hale getirdi. Bölgesel direniş dinamikleri ve küresel tepkiler, İsrail'i giderek derinleşen bir çıkmaza sürüklüyor.

Gazze'de ilan edilen ancak fiilen uygulanmayan ateşkesin üzerinden iki ay geçerken, İsrail'in karşı karşıya olduğu krizler örtülemez hale geliyor. ABD ve müttefiklerinin diplomatik manevraları geçici bir sessizlik yaratmış olsa da, sahadaki gerçekler İsrail'in hem bölgede hem de uluslararası alanda güç kaybettiğine işaret ediyor.

KÜRESEL TEPKİYİ SOĞUTMA ÇABASI

İki yıla yaklaşan yoğun saldırıların ardından İsrail'in son hamleleri, küresel öfkeyi yatıştırmaya yönelik sembolik adımlar olarak değerlendiriliyor. Sözde ateşkesler, uluslararası toplantılar ve Birleşmiş Milletler kararları, yaptırım taleplerini ertelemeyi başardı. Ancak bu süreç, kamuoyunda "normalleşme" algısı yaratma çabasından öteye geçemedi.

HUKUK VE SİYASETTE ÇELİŞKİ

Avrupa'da bazı ülkelerde hukukçular ve akademisyenler, hükümetleri İsrail'le ilişkileri sürdürdükleri gerekçesiyle eleştiriyor. Soykırım suçlamalarına rağmen somut yaptırım uygulanmaması, siyasi söylem ile fiili politikalar arasındaki çelişkiyi derinleştiriyor. Bu durum, Batı'da artan rahatsızlığın işareti olarak görülüyor.

ASKERİ VE LOJİSTİK ÇIKMAZ

Gazze'de kullanılan yoğun ateş gücü, İsrail'in askeri kapasitesini de zorladı. Büyük miktarda mühimmat tüketimi, Batılı ülkelere stok sorunlarına yol açtı. ABD'den ücretsiz destek dönemi sona ererken, İsrail'in üçüncü ülkelere krediyle silah temin etmeye yönelmesi, bağımlılığın boyutunu ortaya koyuyor.

BÖLGESEL CEPHELERDE GERİLEME

İsrail, yalnızca Gazze'de değil, Lübnan ve İran hattında da ciddi baskı altında. Lübnan'da ilan edilen tek taraflı ateşkes, sahadaki askeri başarısızlıkların ardından geldi. Bölgedeki direniş güçlerinin artan kapasitesi, İsrail'in caydırıcılığını zayıflatıyor.

ORDU VE TOPLUMDA ÇATLAK

Personel eksikliği, zorunlu askerlik tartışmaları ve yedek askerlerin göreve gitmeyi reddetmesi, İsrail ordusunda ciddi sorunlara yol açıyor. Toplum içinde güvenlik algısının zayıflaması, ülkeyi terk etme eğilimini artırıyor. Resmi raporlar, her yıl göç etmek isteyenlerin sayısında hızlı bir artış olduğunu gösteriyor.

EKONOMİK YÜK DERİNLEŞİYOR

Savaşın günlük maliyetinin yüz milyonlarca doları bulması, küçük bir nüfusa sahip İsrail ekonomisi için sürdürülemez bir tablo oluşturuyor. Artan borçlanma, dış finansman ve savaş tahvilleriyle ayakta tutulmaya çalışılan ekonomi, kırılmasını gizleyemiyor.

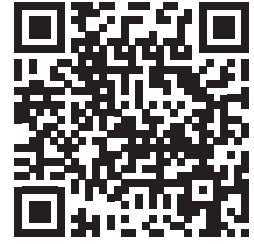
ABD'İN MESAFE ARAYIŞI

Washington'da giderek daha fazla ses, İsrail'in uzun vadede yük haline geldiğini dile getiriyor. ABD'nin yeni güvenlik önceliklerinde İsrail'in rolünün geri plana itilebileceği konuşuluyor. Bu durum, İsrail'in geleneksel destek ağlarında da çatlaklar oluştuğunu gösteriyor.

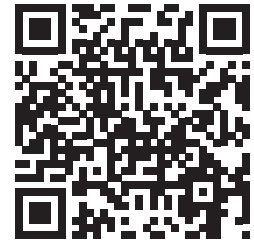
► Afrika'da Neler Oluyor? Kıtanın Yarısı Namlunun Ucunda

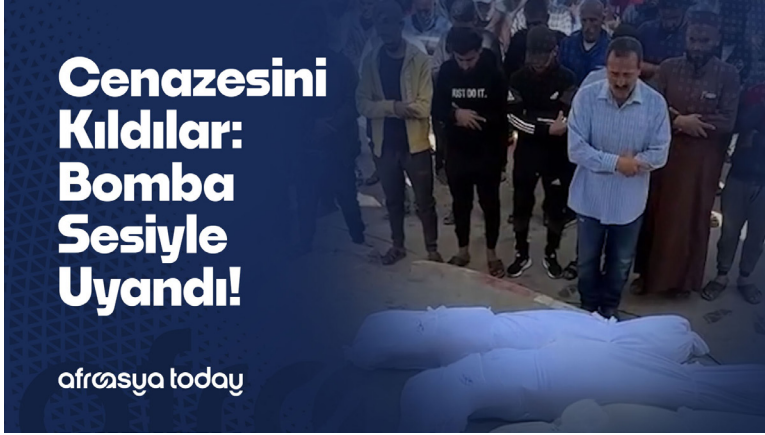
► Sovyetler Yıktı Türkiye Yeniden İhya Etti: Kurşunlu Cami Tarihi

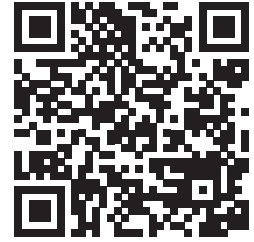
► Bayram Değil, Seyran Değil; Papa Neden Türkiye'ye Geliyor?

► **Cenazesini Kıldılar:
Bomba Sesiyle Uyandı!**

► **Darbeler Döngüsü:
Afrika'da Son 5 Yılda 10 Darbe Yaşandı**

► Barış Elçisi Trump!

► BAE'nin Yeni Dünya Düzeni: Orta Doğu ve Afrika'nın Kabusu

afrosya today